

Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti za rok 2018

Základní charakteristikou hospodaření územních rozpočtů v roce 2018 byl dynamický nárůst objemu finančních prostředků jak na příjmové, tak zejména na výdajové straně jejich rozpočtů. Meziroční zvýšení celkových příjmů i výdajů dosáhlo dosud nejvyšší hodnoty, a na rozdíl od předchozích let byl vyšší růst vykázan na straně výdajů. Důvodem byl především výrazný nárůst investic. Hospodaření územních rozpočtů skončilo s přebytkem, a to již sedmým rokem po sobě, ve srovnání s předcházejícími lety byl však přebytek hospodaření podstatně nižší.

Na příznivém vývoji celkových příjmů územních rozpočtů se podílely především pokračující růst ekonomiky a efektivnější výběr daní, který se promítl v inkasu sdílených daňových příjmů obcí a krajů. Dále pak značný nárůst objemu přijatých transferů, a to jak neinvestičních, v návaznosti na realizaci záměrů vlády v oblasti regionálního školství a sociální péče, tak investičních, v souvislosti s realizací projektů v rámci operačních programů spolufinancovaných z fondů EU.

K růstu inkasa daňových příjmů přispělo kromě ekonomického vývoje i další navýšení podílu obcí na dani z přidané hodnoty. Novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (zákon č. 260/2017 Sb.), která nabyla účinnosti od 1. 1. 2018, znamenala další navýšení podílu obcí na dani z přidané hodnoty, a to na 23,58 % (dopad uvedené změny byl odhadován ve výši 9,1 mld. Kč ve prospěch rozpočtů obcí). Tato novela znamenala také částečné posílení příjmů pro obce, které jsou zřizovateli základních a mateřských škol (kritérium počtu dětí a žáků v propočtu podílu obce na celostátním výnosu sdílených daní bylo zvýšeno ze 7 % na 9 % a adekvátně k tomu byla snížena váha kritéria postupných přechodů z 80 % na 78 %). Z hlediska vývoje daňových příjmů v posledních třech letech je potřebné zmínit, že se jednalo již o třetí úpravu rozpočtového určení daní znamenající posílení daňových příjmů územních rozpočtů^{1/}.

Ve struktuře transferů poskytovaných krajům a obcím z jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů nedošlo pro rok 2018 k žádným změnám. V části transferů poskytovaných z kapitoly Všeobecná pokladní správa v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí, krajů a k rozpočtu hl. m. Prahy byla pro rok 2018 zapracována valorizace příspěvku na výkon státní správy ve výši 5 %.

Regionální rady regionů soudržnosti (dále jen „regionální rady“) nadále zůstávají součástí územních rozpočtů, přestože čerpání prostředků z předchozího programového období již bylo ukončeno. Jejich úloha spočívá především v kontrole projektů po období udržitelnosti a v postupném ukončování programů. Příjmy a výdaje regionálních rad se stejně jako v předchozím roce týkají pouze financování provozních výdajů a jsou tedy relativně velmi nízké (prostředky určené regionálním radám jsou rozpočtovány v kapitole Ministerstva pro místní rozvoj v rámci OP Technická pomoc 2014+).

V roce 2018 ukončily územní rozpočty hospodaření s přebytkem v celkové výši 8,8 mld. Kč (ve srovnání s předchozími lety byl přebytek podstatně nižší, což bylo zapříčiněno zejména výrazným růstem investic). Nejvyšší přebytek byl vykázan na úrovni rozpočtů obcí, dosáhl 8,3 mld. Kč, přičemž více než ze tří čtvrtin se na něm podílel výsledek hospodaření hlavního

---

^{1/} Od 1. 1. 2016 byl navýšen podíl krajů na dani z přidané hodnoty na 8,92 % (v letech 2013 - 2015 činil 7,86 %). U obcí došlo s účinností od 1. 1. 2017 k navýšení podílu na dani z přidané hodnoty na 21,4 % (v letech 2013 - 2016 činil 20,83 %) a zároveň byl zrušen problematický 30 % podíl obcí na dani z příjmů fyzických osob z příznání. Od 1. 1. 2018 došlo u obcí k dalšímu navýšení podílu na dani z přidané hodnoty na 23,58 %.

města Prahy. Kraje hospodařily s minimálním přebytkem, dosáhl pouze 0,1 mld. Kč. Dobrovolné svazky ukončily hospodaření s přebytkem 0,3 mld. Kč a regionální rady s vyrovnaným rozpočtem.

Následující hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad za rok 2018 je provedeno samostatně k rozpočtu po všech změnách, to znamená k tzv. konečnému rozpočtu (dále jen k rozpočtu), který vedle změn souvisejících s provedenými rozpočtovými opatřeními zahrnuje také změny vyplývající z promítnutí nároků z nespotebovaných výdajů organizačních složek státu.

V kapitole 3. Příjmy a výdaje obcí a dobrovolných svazků obcí jsou výsledky hospodaření hlavního města Prahy jako „obce“ součástí uváděných souhrnných údajů. S ohledem na specifické postavení hlavního města a váhu jeho příjmů a výdajů v celkových příjmech a výdajích obecních rozpočtů je současně v rámci této kapitoly zpracována samostatná část, týkající se pouze výsledků rozpočtového hospodaření hlavního města Prahy.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti

Celkové příjmy (po konsolidaci) krajů, obcí, dobrovolných svazků obcí (dále jen „DSO“) a regionálních rad dosáhly **532,6 mld. Kč** (plnění předpokladů rozpočtu 97,5 %), ve srovnání s předchozím rokem vzrostly o 60,0 mld. Kč. Jedná se o dosud nejvyšší meziroční zvýšení celkových příjmů na úrovni územních rozpočtů.

Příjmy vzrostly na všech úrovních územních rozpočtů: kraje vykázaly zvýšení o 24,1 mld. Kč, obce o 36,6 mld. Kč, DSO o 0,4 mld. Kč a regionální rady o 0,1 mld. Kč.

Na rozdíl od předchozího roku, kdy se na růstu celkových příjmů podílely především vlastní příjmy, bylo v roce 2018 zastoupení obou základních složek, tj. vlastních příjmů i přijatých transferů, rovnoměrné.

Vlastní příjmy územních rozpočtů (tj. příjmy daňové, nedaňové a kapitálové) dosáhly **341,8 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly vyšší o 30,2 mld. Kč. Růst byl vykázán ve všech třech částech.

Daňové příjmy činily **295,2 mld. Kč**, což bylo meziročně o 24,4 mld. Kč více. Na růstu se kromě pokračujícího příznivého vývoje ekonomiky a realizace opatření ke zvýšení efektivnosti při výběru daní podílela i zmíněná novela zákona o rozpočtovém určení daní ve vztahu k obcím.

Nedaňové příjmy činily **38,9 mld. Kč**, což bylo meziročně o 4,7 mld. Kč více. K růstu došlo především ve skupinách: příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem (o 1,5 mld. Kč), příjmy z prodeje nekapitálového majetku (o 1,2 mld. Kč) a přijaté splátky půjček (o 1,1 mld. Kč).

Kapitálové příjmy (tj. příjmy z prodeje nemovitostí a pozemků) byly zaúčtovány ve výši **7,8 mld. Kč**, což bylo o 1,1 mld. Kč více nežli v předchozím roce.

Celkový objem přijatých transferů činil **190,7 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 29,7 mld. Kč více. Na zvýšení se ze dvou třetin podílely neinvestiční transfery a z jedné třetiny transfery investiční, v tomto byl vývoj v roce 2018 zcela odlišný proti předchozím dvěma letům, kdy byl vždy vykázán výrazný meziroční pokles investičních transferů.

Neinvestiční transfery dosáhly 167,6 mld. Kč, což znamenalo meziroční zvýšení o 19,9 mld. Kč. Vysoký růst souvisí s realizací záměrů vlády v oblasti regionálního školství a sociální péče. Kraje a obce přijaly z kapitoly Ministerstva školství a tělovýchovy neinvestiční

transfery v celkové výši 120,3 mld. Kč (meziročně o 14,2 mld. Kč více) a z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí 20,1 mld. Kč (o 3,5 mld. Kč více).

Investiční transfery vzrostly o 9,8 mld. Kč a dosáhly celkem 23,2 mld. Kč. Přes tento vysoký nárůst (o tři čtvrtiny) zůstává jejich úroveň výrazně nižší nežli v období let 2009 – 2015, kdy docházelo k intenzivnímu čerpání prostředků na realizaci projektů v rámci programů předchozího programového období (v těchto letech se objem přijatých investičních transferů pohyboval v rozmezí 30,6 - 49,6 mld. Kč). Čerpání prostředků na realizaci investičních projektů v rámci nového programového období 2014 - 2020 je prozatím pomalejší.

Tabulka č. 1: Bilance příjmů a výdajů územních rozpočtů k 31.12.2018 po konsolidaci² (v mil. Kč)

	Územní rozpočty celkem				Stupně územních rozpočtů k 31.12.2018		
	skutečnost k 31.12.2017	rozpočet 2018 po všech změnách	skutečnost k 31.12.2018	% plnění rozpočtu	obce a DSO	kraje	RRRS
Příjmy celkem	472 596,7	546 243,3	532 592,4	97,5	334 633,3	205 804,4	428,4
z toho:							
Daňové příjmy	270 742,6	299 420,0	295 189,4	98,6	226 220,1	68 969,3	.
Nedaňové příjmy	34 139,6	36 990,0	38 851,5	105,0	33 534,3	5 457,8	143,9
Kapitálové příjmy	6 696,8	8 289,7	7 801,9	94,1	7 483,3	317,6	1,1
Přijaté transfery	160 987,9	201 543,6	190 728,7	94,6	67 395,6	131 059,7	283,4
Výdaje celkem	441 646,8	512 087,8	523 800,3	102,3	325 979,1	205 722,0	385,0
z toho:							
Běžné výdaje	358 008,9	398 153,4	400 172,8	100,5	229 725,4	175 661,0	335,1
Kapitálové výdaje	83637,9	113 934,4	123 627,5	108,5	96 253,7	30 061,0	49,9
Saldo příjmů a výdajů	30 949,9	31 155,5	8 792,1	.	8 654,2	82,4	43,4

Struktura hlavních zdrojů financování jednotlivých částí územních rozpočtů zůstává dlouhodobě stabilní. V rozpočtech krajů jsou hlavním zdrojem příjmů transfery ze státního rozpočtu a ze státních fondů (v roce 2018 tvořily 63,5 % celkových příjmů); prostřednictvím krajských rozpočtů jsou administrovány prostředky na úhradu přímých nákladů na vzdělávání v regionálním školství. Pro rozpočty obcí jsou hlavním zdrojem financování daňové příjmy, na celkových příjmech se podílely ve výši 68,4 %. Financování činnosti DSO je zajišťováno především transfery z různých úrovní veřejných rozpočtů (tvořily 62,6 % celkových příjmů). Regionální rady již druhým rokem získávají pouze prostředky na zajištění svého vlastního provozu (z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj). Na rozdíl od předchozích let regionální rady již krajům, obcím ani DSO nepřevádí žádné finanční transfery, neboť jejich činnost jako administrátorů finančních prostředků z fondů EU prostřednictvím regionálních operačních programů byla ukončena již v roce 2016.

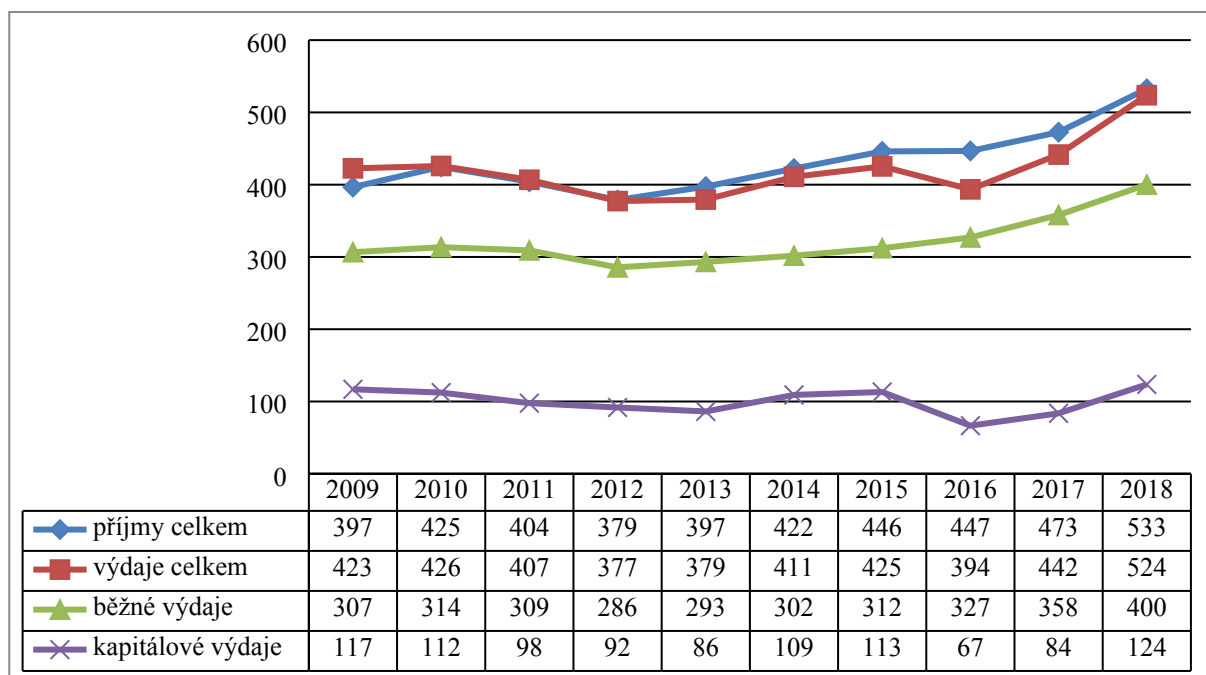
Pokud jde o strukturu transferů z hlediska jednotlivých kapitol státního rozpočtu, zůstává dlouhodobě nejvýznamnější kapitola Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ze které jsou poskytovány dotace na přímé náklady na vzdělávání pro školy a školská zařízení zřizovaná kraji, obcemi a soukromými zřizovateli, které kraje rozepisují a přímo přidělují

^{2/} Z důvodu konsolidace, jejímž smyslem je očistit údaje o rozpočtu nebo skutečnosti peněžních operací o interní přesuny peněžních prostředků uvnitř jednotky nebo mezi jednotkami na úrovni sumářů, za které se operace sledují, je součet na úrovni republiky odlišný od součtu jednotlivých úrovní, tj. obcí a DSO, krajů a regionálních rad. Příjmové, výdajové a finanční operace, které jsou předmětem konsolidace spolu s uvedením úrovně, na které se konsolidace provádí, stanovuje vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů regionálních rad regionů soudržnosti.

příslušným školám a školským zařízením. Neinvestiční transfery z této kapitoly tvořily zhruba tři čtvrtiny (77,1 %) z celkového objemu neinvestičních transferů ze státního rozpočtu. Dalším významným zdrojem neinvestičních transferů jsou prostředky kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí. Pokud jde o investiční transfery ze státního rozpočtu určené územním rozpočtům, byl největší objem prostředků převeden z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj a kapitoly Ministerstva životního prostředí.

Celkové výdaje územních rozpočtů dosáhly **523,8 mld. Kč** (plnění rozpočtu 102,3 %) a meziročně vzrostly o 82,2 mld. Kč, což je téměř o jednu pětinu. Vývoj příjmů a výdajů územních rozpočtů z dlouhodobějšího hlediska charakterizují následující údaje.

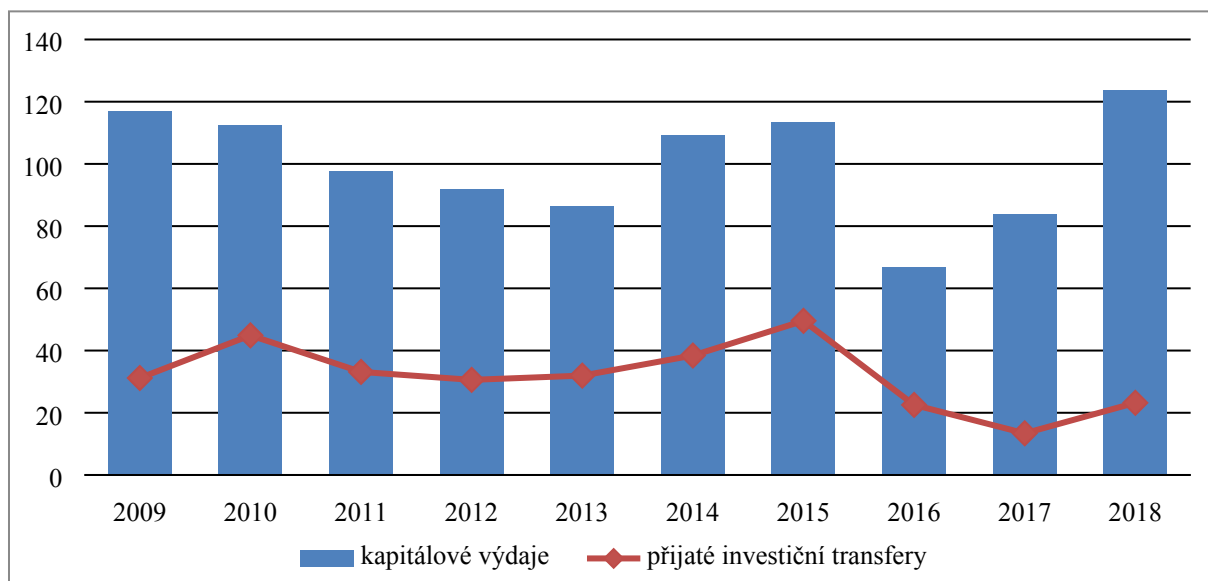
Graf č. 1 - Příjmy a výdaje územních rozpočtů v období let 2009 – 2018 (v mld. Kč)

Běžné výdaje dosáhly **400,2 mld. Kč**, meziročně se zvýšily o 42,2 mld. Kč. Přibližně polovina tohoto zvýšení byla dána nárůstem výdajů poskytovaných formou transferů příspěvkovým, neziskovým a podobným organizacím (růst o 20,8 mld. Kč). Výdaje územních rozpočtů na platy a podobné související výdaje včetně pojistného vzrostly o 6,3 mld. Kč. Vyšší nárůst byl dále vykázán u výdajů na nákup služeb (o 3,0 mld. Kč) a výdajů na zajištění dopravní územní obslužnosti (o 2,2 mld. Kč).

Kapitálové výdaje dosáhly **123,6 mld. Kč**, meziročně vzrostly o 40,0 mld. Kč, tj. téměř o jednu polovinu. Dynamický nárůst svědčí o výrazném oživení investiční činnosti obcí a krajů, z pohledu minulých let se jedná o dosud nejvyšší objem kapitálových výdajů. Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích územních rozpočtů dosáhl 23,6 %, v roce předchozím to bylo 18,9 %. Přitom obdobně jako v roce 2017 byly kapitálové výdaje v podstatně nižší míře nežli v předchozích letech financovány z přijatých investičních transferů. Zatímco v období let 2010 – 2016 se přijaté investiční transfery podílely na celkových kapitálových výdajích v průměrné roční výši 35,5 %, v roce 2018 to bylo 19 % (v předchozím roce 2017 to bylo jen 16,0 %). Lze předpokládat, že tento výsledek souvisí s pomalejším náběhem realizace investičních projektů spolufinancovaných z programů EU.

Graf č. 2: Vývoj objemu přijatých investičních transferů a kapitálových výdajů územních rozpočtů celkem (v mld. Kč)

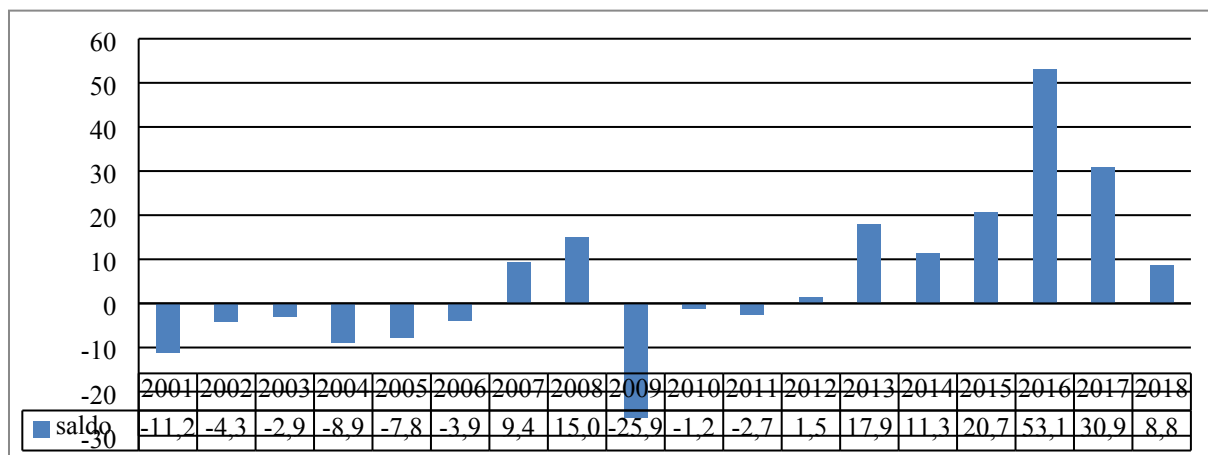

Vysoký růst výdajů územních rozpočtů, zejména investičních, a relativně vyšší zapojení vlastních zdrojů do financování investic, do značné míry ovlivnily výsledné saldo hospodaření, vývoj stavu finančních prostředků na bankovních účtech i vývoj zadluženosti.

Hospodaření územních rozpočtů skončilo **s přebytkem 8,8 mld. Kč**, tedy podstatně nižším nežli v předchozích třech letech. Důvodem je na příjmové straně nižší plnění v části daňových příjmů, na výdajové straně je to především vysoký nárůst jak kapitálových výdajů, tak i běžných výdajů.

Rozhodující část přebytku byla dosažena na úrovni rozpočtů obcí, které jako celek vykázaly přebytek 8,3 mld. Kč, zde je však nutné uvést, že z toho 6,7 mld. Kč tvoří výsledek hospodaření hlavního města Prahy. Dobrovolné svazky obcí vykázaly přebytek 0,4 mld. Kč. Hospodaření krajů lze hodnotit jako v zásadě vyrovnané (přebytek pouze 0,1 mld. Kč). Rovněž tak regionální rady ukončily své hospodaření jako vyrovnané. Pro srovnání uvádíme vývoj salda hospodaření územních rozpočtů celkem od roku 2001.

Graf č. 3: Vývoj salda hospodaření územních rozpočtů v letech 2001–2018 (v mld. Kč)

Stavy na bankovních účtech územních rozpočtů³

Stav finančních prostředků na bankovních účtech obcí, DSO, krajů, regionálních rad a na účtech příspěvkových organizací zřízených kraji a obcemi dosáhl ke konci roku 2018 v souhrnu **264,2 mld. Kč**, meziročně se zvýšil o 10,8 mld. Kč (o 4,3 %). Proti období předchozích dvou let, pro které byl charakteristický značný nárůst zůstatků na bankovních účtech, je to podstatně méně (v období let 2016 – 2017 se stav finančních prostředků na bankovních účtech zvýšil celkem o 90,2 mld. Kč, tj. ročně v průměru o 45,1 mld. Kč).

Nárůst stavu finančních prostředků na bankovních účtech v roce 2018 byl vykázán především na úrovni obcí a jimi zřízených příspěvkových organizací (celkem o 9,1 mld. Kč), je však potřebné uvést, že rozhodující část z toho představuje zvýšení na účtech hlavního města Prahy (o 4,9 mld. Kč). Na úrovni krajů a jimi zřízených příspěvkových organizací se zůstatek na bankovních účtech meziročně zvýšil o 1,4 mld. Kč. Na účtech DSO stav finančních prostředků vzrostl o 0,2 mld. Kč a v případě regionálních rad, na jejichž účtech je již jen minimum finančních prostředků, byl vykázán přibližně stejný objem finančních prostředků jako v předchozím roce, tj. pouze 0,2 mld. Kč.

Tabulka č. 2: Stavy finančních prostředků na bankovních účtech rozpočtů ÚSC (včetně příspěvkových organizací), DSO a regionálních rad ke dni 31. 12. (v mld. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kraje	12,5	14,5	12,5	14,8	17,6	16,7	24,5	31,0	30,7
PO zřízené krajem	10,9	10,9	11,7	11,9	12,2	11,7	12,4	15,0	16,7
Obce	70,3	70,1	84,7	98,0	107,4	114,6	156,5	179,7	186,9
PO zřízené obcí a MČ	14,9	15,9	16,8	16,5	18,3	18,7	20,8	25,6	27,5
DSO	1,2	1,4	1,5	1,8	1,6	1,5	2,0	2,1	2,3
RRRS	1,0	0,8	0,6	0,6	0,8	0,3	0,4	0,1	0,2
Celkem	110,7	113,5	127,8	143,7	157,8	163,5	216,6	253,7	264,2

Zadluženost územních rozpočtů se proti 2017 mírně zvýšila (pouze o 0,4 mld. Kč, tj. o 0,4 %), znamená to přerušení dosavadního trendu rychlého poklesu zadluženosti územních rozpočtů (dosud nejvyšší dluh, který byl vykázán v roce 2013 ve výši 121,6 mld. Kč, byl v následujících čtyřech letech 2014 – 2017 snižen na 90,8 mld. Kč, tj. o jednu čtvrtinu). Důvodem je především růst objemu nově přijatých úvěrů a půjček (meziročně zhruba o polovinu), které územní rozpočty potřebovaly pro financování investic. Podrobné údaje o vývoji zadluženosti jsou uvedeny v další části zprávy (bod 5.).

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů činily **205,8 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly vyšší o 24,1 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 98,9 %). Obdobně jako v předchozím roce se na růstu celkových příjmů krajů podílely především přijaté transfery, jejich nárůst představoval téměř 75 % z celkového zvýšení příjmů (v roce 2017 to bylo zhruba 60%).

Vlastní příjmy krajů dosáhly celkem **74,7 mld. Kč**, meziročně vzrostly o 6,3 mld. Kč. Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech krajů činil 36,3 %, v roce předchozím to bylo 37,7 %.

^{3/} V případě krajů, obcí, DSO a RRRS zahrnuty SÚ – 068, 231, 236, 241, 244, 245, 261
V případě příspěvkových organizací zahrnuty SÚ – 068, 241, 243, 244, 245, 261

Tabulka č. 3: Bilance příjmů a výdajů krajů (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2017	rozpočet 2018		skutečnost k 31.12.2018	% plnění rozp.	Index 2018/ 2017
		schválený	po všech změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	64 426,8	70 000,0	70 000,0	68 969,3	98,5	107,1
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	16 348,8	18 600,0	18 600,0	18 563,9	99,8	113,5
Daně z příjmů právnických osob	15 035,4	15 500,0	15 500,0	14 800,2	95,5	98,4
Daň z přidané hodnoty	32 959,0	35 900,0	35 900,0	35 509,2	98,9	107,7
Daně a poplatky z vybr. činností	83,6	.	.	95,9	.	114,7
II. Nedaňové příjmy	3 634,2	3 382,0	3 382,0	5 457,8	161,4	150,2
III. Kapitálové příjmy	346,2	441,7	441,7	317,6	71,9	91,7
Vlastní příjmy	68 407,2	73 823,7	73 823,7	74 744,7	101,2	109,3
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	113 243,6	127 127,3	134 218,1	131 059,7	97,6	115,7
Příjmy celkem (po konsolidaci)	181650,8	200 951,0	208 041,8	205 804,4	98,9	113,3
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	155 189,8	177 966,9	175 681,8	175 661,0	100,0	113,2
II. Kapitálové výdaje	17 370,4	18 506,7	27 882,6	30 061,0	107,8	173,1
Výdaje celkem (po konsolidaci)	172 560,2	196 473,6	203 564,4	205 722,0	101,1	119,2
Saldo příjmů a výdajů (po konsol.)	9 090,6	4 477,4	4 477,4	82,4	0,2	0,9

Daňové příjmy dosáhly celkem 69,0 mld. Kč (plnění rozpočtu 98,5 %), meziročně vzrostly o 4,5 mld. Kč (o 7,1 %).

Podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvořily daňové příjmy rozpočtů jednotlivých krajů:

- daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušný kraj, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 8,92 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),
- podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu a) a v § 4 odst. 1 písm. g).

Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle odstavce 1 písm. b) až f) podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 k zákonu o rozpočtovém určení daní.

Celkový výnos **daně z příjmů fyzických osob** dosáhl **18,6 mld. Kč**, proti předchozímu roku se zvýšil o 2,2 mld. Kč. Rozhodující část nárůstu byla zajištěna v objemově nejvýznamnější části, kterou je daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti odváděná zaměstnavatelem. Její výše dosáhla 16,6 mld. Kč, což bylo o 2,0 mld. Kč více. Inkaso daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby činilo 1,6 mld. Kč a vzrostlo o 0,2 mld. Kč. Příjem daně z příjmů fyzických osob (ze samostatné výdělečné činnosti) zůstal na stejné úrovni jako roce předchozím (0,4 mld. Kč).

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována ve výši 14,8 mld. Kč, proti srovnatelnému období to bylo o 0,2 mld. Kč méně.

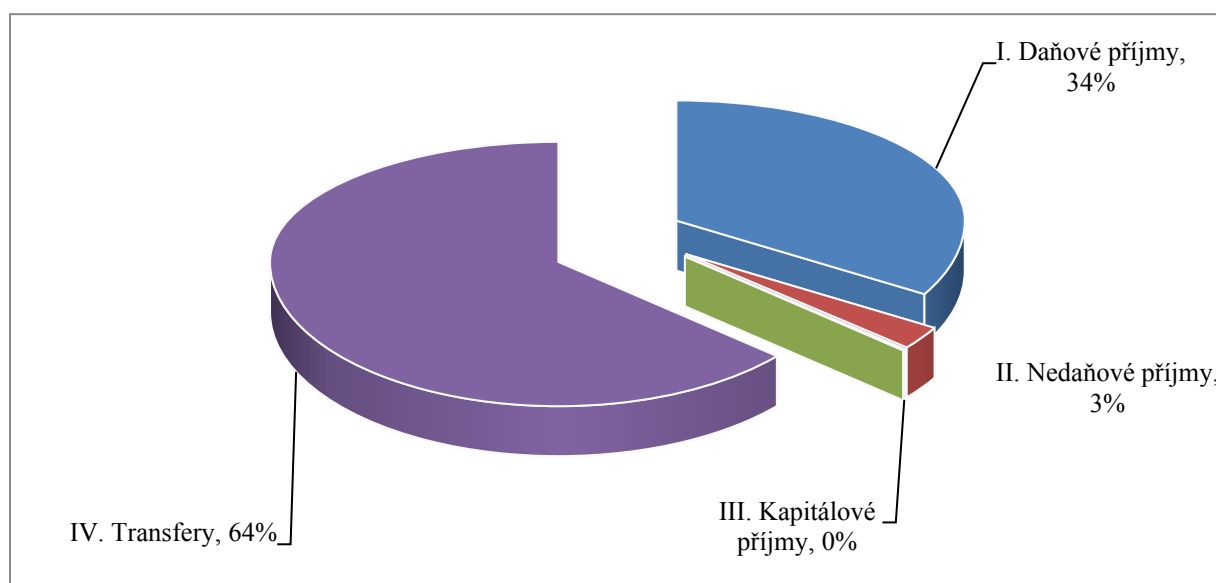
Výnos **daně z přidané hodnoty** dosáhl 35,5 mld. Kč, což znamená meziroční zvýšení o 2,5 mld. Kč. Inkaso daně z přidané hodnoty představovalo více než polovinu (51,5 %) celkových daňových příjmů krajů.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb, představují jen velmi malou část daňových příjmů krajů. V roce 2018 činila jejich výše **0,1 mld. Kč**. Největší objem tvoří již druhým rokem poplatky a odvody v oblasti životního prostředí. Od roku 2017 se kraje staly příjemcem části výnosu poplatků za znečišťování ovzduší (novela zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší), z celkového výnosu krajům náleží 25 %, což znamenalo příjem krajů ve výši 58,9 mil. Kč. Zákon o ochraně ovzduší současně stanoví, že výnos poplatků za znečišťování ovzduší, který je příjmem kraje, může být použit jen na financování opatření v oblasti ochrany životního prostředí. Dříve v rámci tohoto seskupení tvořily největší část správní poplatky.

Nedaňové příjmy krajů dosáhly v souhrnu **5,5 mld. Kč**, to je o 1,8 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Nárůst byl vykázan především na položkách splátky půjček od příspěvkových organizací (o 0,7 mld. Kč) a splátky půjček od podnikatelských subjektů – právnických osob (o 0,4 mld. Kč), dále také na položkách ostatní vratky a odvody příspěvkových organizací.

Kapitálové příjmy činily shodně jako v předchozím roce **0,3 mld. Kč**. Tyto příjmy představují pro kraje spíše doplňkový zdroj příjmů a jejich objem zůstává dlouhodobě poměrně stabilní (v období let 2010 - 2018 se pohybovaly mezi 0,3 mld. Kč - 0,6 mld. Kč).

Graf č. 4: Příjmy krajů podle druhového členění rozpočtové skladby za rok 2018 (po konsolidaci)

Objemově nejvýznamnější zdroj příjmů rozpočtů krajů představují **transfery**. Jsou poskytovány ze státního rozpočtu a ze státních fondů, do konsolidovaných přijatých transferů patří podle rozpočtové skladby také některé převody z vlastních fondů. V roce 2018 činil celkový objem přijatých transferů **131,1 mld. Kč**, což bylo o 17,8 mld. Kč více nežli v roce předchozím. Jednalo se o dosud nejvyšší meziroční nárůst. Podíl transferů na celkových příjmech krajů se meziročně zvýšil o 1,4 procentního bodu na 63,7 %.

Nárůst byl vykázan především v části neinvestičních transferů, které dosáhly 123,1 mld. Kč (meziročně o 15,0 mld. Kč více). Vývoj souvisí s realizací záměrů vlády v oblasti regionálního školství a v oblasti sociální péče, zejména posilování mzdové úrovně pracovníků v těchto oblastech.

Objem přijatých investičních transferů činil 8,0 mld. Kč, proti předchozímu roku se zvýšil o 2,8 mld. Kč. Z finančních výkazů vyplývá, že rozhodující část navýšení souvisí s realizací projektů v rámci operačních programů EU, resp. Integrovaného regionálního operačního programu. Zatímco v roce 2017 činil objem investičních prostředků přijatých v rámci tohoto programu 1,2 mld. Kč, v roce 2018 to bylo 5,4 mld. Kč, tj. o 4,2 mld. Kč více (naproti tomu meziročně nižší bylo například čerpání prostředků z OP Životní prostředí 2014+).

Ze státního rozpočtu jsou krajům poskytovány transfery z kapitoly VPS, které zahrnují příspěvek na výkon státní správy v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů a tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS. Transfery z kapitoly VPS činí zhruba 1,1 % z celkového objemu transferů ze státního rozpočtu, rozhodující část je poskytována z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Příspěvek na výkon státní správy v přenesené působnosti poskytovaný v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů (příloha č. 5 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2018) byl stanoven ve výši 1,1 mld. Kč. V objemu příspěvku byla zohledněna 5 % meziroční valorizace. Prostředky na výkon státní správy jsou krajům zasílány postupně v průběhu roku (měsíčně).

Ostatní dotace poskytované krajům z kapitoly VPS byly v rozpočtu na rok 2018 stanoveny v celkové výši 173,4 mil. Kč. Jedná se především o prostředky neinvestiční (106,9 mil. Kč), které jsou zahrnuty v ukazateli „Další prostředky pro územní samosprávné celky“ (obsahuje tituly, které nelze rozpočtovat u konkrétních příjemců v době sestavování rozpočtu). V rámci uvedeného ukazatele byly vyčleněny na položce „Prostředky pro řešení aktuálních problémů ÚSC“ a nově na položce „Výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy⁴. Investiční prostředky byly rozpočtovány ve výši 66,5 mil. Kč a byly zahrnuty v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“, konkrétně v programu 29822 – Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR. Rozpočtovaná dotace byla určena na výkupy pozemků pod silnicemi II. a III. třídy (pokračování v uvolňování těchto dotací krajům vláda schválila usnesením č. 508/2016) a dále na akce financované z rozhodnutí vlády.

V průběhu roku přijaly kraje v rámci ostatních dotací z kapitoly VPS celkem 134,6 mil. Kč. Neinvestiční účelové dotace činily 73,6 mil. Kč, jejich největší část tvořily dotace na náhrady škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy (29,6 mil. Kč) a dotace na výdaje spojené s konáním voleb (celkem 35,3 mil. Kč). Investiční dotace činily 61,0 mil. Kč, z toho 36,5 mil. Kč bylo určeno na akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a vlády ČR a 24,5 mil. Kč na výkupy pozemků pod silnicemi II. a III. třídy.

Nejvýznamnější zdroj příjmů krajů představují transfery a půjčky poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů. Ve sledovaném roce přijaly kraje z rozpočtů ústředních orgánů státní správy a státních fondů (bez kapitoly VPS a prostředků z Národního fondu) finanční prostředky v celkové výši 129,2 mld. Kč, což představuje meziroční zvýšení o 17,6 mld. Kč. Nárůst prostředků byl směřován především do oblasti školství a oblasti sociální péče, a dále také regionálního rozvoje (v souvislosti s realizací programů spolufinancovaných z fondů Evropské unie).

---

⁴ Od roku 2018 jsou prostředky na úhradu nákladů vzniklých lékárnám v souvislosti s odevzdáním nepoužitelných léčiv a prostředky na úhradu výdajů na činnosti v zabránění vzniku, rozvoje a šíření onemocnění TBC rozpočtovány na nové položce kapitoly VPS „Výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy“ a jsou uvolňovány formou náhrady a nikoliv dotace. Dochází tedy i ke změně v jejich účetním a rozpočtovém vykazování - finanční prostředky poskytnuté formou náhrady nákladů nejsou sledovány pod účelovými znaky a nepodléhají finančnímu vypořádání se státním rozpočtem.

Obdobně jako v minulých letech přijaly kraje největší objem transferů z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**, a to ve výši 103,3 mld. Kč (91,0 mld. Kč v roce 2017). Rozhodující část tvořily neinvestiční výdaje určené na přímé náklady škol (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod.). Další prostředky byly použity v rámci programů zaměřených na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání, na podporu asistentů pedagogů pro děti, žáky a studenty se sociálním znevýhodněním, na podporu navýšení kapacit ve školských poradenských zařízeních apod.

Tabulka č. 4: Přehled o transferech a půjčkách přijatých kraji ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2018 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády ČR	5,6	5,6		
Ministerstvo zahraničních věcí	0,9	0,9		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	15 218,0	14 961,2	256,8	
Ministerstvo vnitra	18,8	8,8	10,0	
Ministerstvo životního prostředí	1 390,1	50,6	1 339,5	
Ministerstvo pro místní rozvoj	5 585,8	136,7	5 449,1	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	199,3	1,4	184,7	13,2
Ministerstvo dopravy	2 580,8	2 580,8		
Ministerstvo zemědělství	49,0	5,6	43,4	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	103 300,2	103 193,4	106,8	
Ministerstvo kultury	57,6	39,4	18,2	
Ministerstvo zdravotnictví	111,9	111,9		
Národní fond	187,1	8,9	178,2	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotač. vztahu	1 197,6	1 197,6		
VPS - ostatní transfery	134,6	73,6	61,0	
Státní fond životního prostředí	11,7	11,5	0,2	
Státní fond dopravní infrastruktury	651,7	408,5	243,2	
C e l k e m	130 700,7	122 796,4	7 891,1	13,2

Z kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** obdržely kraje finanční prostředky ve výši 15,2 mld. Kč, z toho 13,2 mld. Kč činily neinvestiční nedávkové transfery poskytované podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Další prostředky byly poskytnuty v rámci Operačního programu Zaměstnanost, který je zaměřen na podporu rovných příležitostí žen a mužů, adaptability zaměstnanců, dalšího vzdělávání, sociálního začleňování, sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti apod. Část prostředků byla rovněž uvolněna na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

Z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** přijaly kraje celkem 5,6 mld. Kč (1,2 mld. Kč v roce 2017), prostředky byly uvolněny především v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který je zaměřen na podporu regionální konkurenceschopnosti a zlepšení kvality života obyvatel. Většina prostředků směřovala na obnovu komunikací v působnosti krajů.

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstva dopravy** přijaly transfery ve výši 2,6 mld. Kč, tj. na srovnatelné úrovni předchozího roku. Jednalo se o příspěvek na ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy.

Objem finančních prostředků ve výši 1,4 mld. Kč (3,2 mld. Kč k v roce 2017) obdržely kraje z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**, z toho převážnou část tvořily investiční

transfery v rámci Operačního programu životní prostředí 2014 - 2020, které směřovaly na zlepšování kvality ovzduší, na výměnu zastaralých zdrojů tepla na pevná paliva (kotlíkové dotace), na snižování emisí z lokálního vytápění apod.

Z kapitoly **Národní fond** přijaly kraje v rámci Programu přeshraniční spolupráce ČR – Polsko celkem 0,2 mld. Kč, převážnou část tvořily investiční prostředky.

Kraje získaly z kapitoly **Ministerstva průmyslu a obchodu** transfery ve výši 0,2 mld. Kč, zejména na podporu investic do průmyslových zón.

V souvislosti s přehledem čerpání transferů ze státního rozpočtu a ze státních fondů je nutné zmínit, že také pro rok 2018 bylo rozhodnuto o pokračování financování silnic II. a III. třídy ve vlastnictví krajů z rozpočtu **Státního fondu dopravní infrastruktury**. Usnesením vlády č. 276 ze dne 30. 4. 2018 rozhodla vláda uvolnit na tento účel celkem 4,0 mld. Kč. Mezi jednotlivé kraje byla částka (stejně jako v předchozích třech letech) rozdělena na základě procentuálního podílu délky předmětné silniční sítě připadající na příslušný kraj. V návaznosti na rozhodnutí krajů pak byly tyto prostředky poskytnuty jimi zřízeným organizacím správy a údržby silnic, a to buď přímo, nebo prostřednictvím rozpočtů krajů. Převod prostředků přímo organizacím správy a údržby silnic zvolila většina krajů (tyto finanční prostředky se nepromítají ve finančních výkazech krajů). Převod prostřednictvím rozpočtů krajů si zvolily tři kraje, kterým bylo takto poskytnuto celkem 0,6 mld. Kč (tato částka je promítnuta ve finančních výkazech krajů v části přijatých transferů).

Celkové výdaje krajů dosáhly **205,7 mld. Kč** (plnění rozpočtu 101,1 %), proti předchozímu roku byly vyšší o 33,1 mld. Kč, tj. téměř o jednu pětinu. Vysoký nárůst byl vykázán v obou částech výdajů, výraznější však byl v části běžných výdajů.

Běžné výdaje krajů činily **175,7 mld. Kč**, což znamená meziroční zvýšení o 20,5 mld. Kč. Nárůst se promítl především v části transferů poskytovaných z rozpočtů krajů.

Tabulka č. 5: Výdaje krajů v letech 2016-2018 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2016 skutečnost	2017 skutečnost	2018 skutečnost	Index	
				2017/ 2016	2018/ 2017
I. Běžné výdaje	141 114,0	155 189,8	175 661,0	110,0	113,2
z toho					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	2 903,3	3 114,9	3 463,9	107,3	111,2
Nákup materiálů	282,8	263,6	449,7	93,2	170,6
Nákup vody, paliv a energie	115,7	111,5	115,2	96,4	103,3
Nákup služeb	2 299,7	2 658,8	2 987,1	115,6	112,3
Ostatní nákupy	1 785,9	1 873,8	2 084,8	104,9	111,3
Výdaje na dopravní obslužnost	12 955,3	13 710,9	14 494,9	105,8	105,7
Neinvestiční transfery podnik. subjektům	4 050,4	4 496,6	4 863,7	111,0	108,2
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	5 962,8	6 981,7	8 482,4	117,1	121,5
Neinvestiční transfery přisp. a podob. org.	105 143,3	116 185,8	131 139,6	110,5	112,9
z toho: zřízeným příspěvk. organizacím	52 206,9	56 849,8	63 745,6	108,9	112,1
cizím příspěvkovým organizacím	52 801,5	59 148,1	67 240,3	112,0	113,7
II. Kapitálové výdaje	14 477,8	17 370,4	30 061,0	120,0	173,1
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	4 524,5	5 921,7	12 476,1	130,9	210,7
Investiční transfery podnikatel. subjektům	491,4	869,2	1 406,1	176,9	161,8
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	219,5	223,8	326,8	102,0	146,0
Investiční transfery příspěvk. organizacím	5 190,9	4 747,1	8 235,5	91,5	173,5
Výdaje celkem	155 591,8	172 560,2	205 722,0	110,9	119,2

V objemově nejvýznamnější části, kterou tvoří neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím, dosáhly výdaje 131,1 mld. Kč, tj. o 14,9 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Zvýšení se týkalo především příspěvkových organizací působících v odvětví vzdělávání a školských služeb (zvýšení o 11,8 mld. Kč), v odvětví sociálních služeb (o 1,6 mld. Kč) a v odvětví zdravotnictví (o 0,6 mld. Kč).

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, dosáhly 8,5 mld. Kč, tj. o 1,5 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Také zde se nárůst se týkal především organizací působících v oblasti sociálních služeb (o 1,1 mld. Kč) a v oblasti vzdělávání a školských služeb (o 0,2 mld. Kč). Objem transferů určených podnikatelským subjektům činil 4,9 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč).

Neinvestiční transfery poskytovaly kraje ze svých rozpočtů také přímo ostatním územním rozpočtům. Jejich celková výše dosáhla 4,4 mld. Kč, což bylo meziročně o 1,0 mld. Kč více. Jsou to především dotace obcím a DSO poskytované v rámci vlastních programů jednotlivých krajů (například programy obnovy venkova, programy zaměřené na podporu aktivit v oblasti životního prostředí, na podporu prevence sociálně patologických jevů, podporu v sociální oblasti a zdravotnictví, podporu v oblasti kultury, sportu a tělovýchovy, na obnovu kulturních památek, příspěvky Sborům dobrovolných hasičů). Největší část dotací směřovala obdobně jako v předchozích třech letech do programů v oblasti sociálních služeb (celkem 3,3 mld. Kč), zde byl také zaznamenán i největší meziroční růst poskytnutých dotací (o 0,9 mld. Kč).

Výdaje krajů na položce 5193 - dopravní obslužnost byly vykázány ve výši 14,5 mld. Kč⁵, meziročně vzrostly o 0,8 mld. Kč. Tyto výdaje představují finanční kompenzaci dopravcům podle smluv o veřejných službách v přepravě cestujících uzavíraných podle zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů.

Ve výdajích, které mají úzkou souvislost se zajišťováním běžného provozu krajů, byl nárůst vykázán na položkách: platy a ostatní platby za provedenou práci včetně pojistného (o 0,5 mld. Kč), nákup služeb (o 0,3 mld. Kč), nákup materiálu (o 0,2 mld. Kč) a ostatní nákupy (o 0,2 mld. Kč). Výdaje na nákup vody, paliv a energie zůstaly na stejné úrovni jako v předchozím roce, činily 0,1 mld. Kč.

Kapitálové výdaje činily 30,1 mld. Kč, meziročně vzrostly o 12,7 mld. Kč. Kapitálové výdaje rostou druhým rokem po sobě (po propadu investic, ke kterému došlo v roce 2016), avšak zatímco v roce 2017 bylo zvýšení jen mírné (o 20 %), v roce 2018 vzrostly téměř o 75%. Jedná se o dosud nejvyšší hodnotu ročních kapitálových výdajů z rozpočtů krajů.

Investiční výdaje na pořízení dlouhodobého majetku dosáhly 12,5 mld. Kč a proti srovnatelnému období vzrostly o 6,5 mld. Kč. Dále vzrostly také výdaje poskytované formou transferů různým subjektům. Investiční transfery příspěvkovým organizacím vzrostly o 3,5 mld. Kč (růst se týkal především organizací působících v oblasti dopravy a v oblasti školství), investiční transfery podnikatelským subjektům vzrostly o 0,5 mld. Kč a investiční transfery neziskovým organizacím o 0,1 mld. Kč.

Investiční transfery nepodnikajícím fyzickým osobám dosáhly 2,2 mld. Kč, což znamená meziroční zvýšení o 0,4 mld. Kč. Jedná se o dotace na výměnu kotlů v domácnostech (výdaje byly vykázány na § 3713 - Změny technologií vytápění). Do roku 2015 byly výdaje na této položce velmi nízké (nepřesáhly 0,1 mld. Kč). Program výměny kotlů byl zahájen v roce

---

⁵/ Olomoucký kraj zřídil pro zajišťování činností souvisejících s dopravní obslužností samostatnou příspěvkovou organizací a od roku 2015 vykazuje výdaje na dopravní územní obslužnost na položkách 5331 a 5336 - Neinvestiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím. Z odvětvového členění výdajů vyplývá, že v rámci těchto transferů bylo v roce 2018 pro účely dopravní územní obslužnosti vynaloženo 1,4 mld. Kč (vykázáno na § 2292- Dopravní obslužnost, který byl nově zaveden od r. 2017).

2016, v tomto roce vzrostl objem transferů nepodnikajícím fyzickým osobám na 1,3 mld. Kč a v následujícím roce 2017 dosáhl 1,6 mld. Kč.

Mírné zvýšení vykazaly kraje také v části investičních transferů poskytovaných obcím a DSO (o 0,2 mld. Kč). Jedná se o prostředky určené především na výstavbu a obnovu dopravní infrastruktury, na výstavbu a obnovu vodohospodářské infrastruktury a na protipovodňová opatření, na ochranu životního prostředí a ochranu lesů, dále na rozvoj aktivit volného času a sportu, na podporu cestovního ruchu, apod.

Na nákup akcií a majetkových podílů vynaložily kraje 0,6 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč méně nežli v roce předchozím.

Z hlediska odvětvového členění kapitálových výdajů vynakládají kraje dlouhodobě největší objemy prostředků do oblastí dopravy, vzdělávání a školských služeb, zdravotnictví a ochrany životního prostředí. V těchto odvětvích došlo v roce 2018 také k nejvyššímu meziročnímu nárůstu. Investiční výdaje v odvětví dopravy činily 10,9 mld. Kč (růst o 4,6 mld. Kč), v odvětví vzdělávání a školských služeb 6,2 mld. Kč (růst o 4,0 mld. Kč), v odvětví zdravotnictví 5,3 mld. Kč (růst o 1,8 mld. Kč) a v odvětví ochrany životního prostředí 2,3 mld. Kč (růst o 0,6 mld. Kč).

Hospodaření krajů skončilo přebytkem pouze ve výši 0,1 mld. Kč, v rozpočtu byl predikován přebytek 4,5 mld. Kč. Kladné saldo vykazalo 8 krajů, přičemž jeho výše v jednotlivých krajích nepřekročila 0,3 mld. Kč (průměrná výše kladného salda za těchto osm krajů činila pouze 0,1 mld. Kč). Zbývajících 5 krajů uzavřelo své hospodaření se schodkem (pohyboval se v rozmezí 0,1 – 0,8 mld. Kč).

Výsledky rozpočtového hospodaření, tj. nízký přebytek ve srovnání s předpoklady rozpočtu, souvisí do značné míry s vysokým růstem investičních výdajů, který byl vykázan u všech krajů. Z výkazů současně vyplývá, že růst investic nebyl realizován na úkor výrazně vyššího čerpání cizích návratných zdrojů, ale kraje jako celek využívaly především své rozpočtové prostředky a úspory z minulých let. Kraje nově přijaly dlouhodobé úvěry a půjčky v souhrnné výši 2,8 mld. Kč a současně uhradily splátky dlouhodobých závazků ve výši 3,3 mld. Kč.

Na bankovních účtech vykazaly kraje (bez příspěvkových organizací) 26,8 mld. Kč, což bylo meziročně o 3,1 mld. Kč méně. Pro předcházející dva roky byl naopak charakteristický rychlý růst stavu finančních prostředků na bankovních účtech, zvýšení za roky 2016 a 2017 činilo celkem 14,4 mld. Kč.

Příspěvkové organizace zřizované kraji

Ke konci roku 2018 vykonávalo činnost celkem 1857 příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem byly kraje. Počet příspěvkových organizací se meziročně snížil o 26 organizací. Trend meziročního poklesu počtu příspěvkových organizací je dlouhodobý, proti roku 2010, kdy bylo evidováno celkem 2 164 příspěvkových organizací, je jich nyní o 307 méně (k poklesu počtu příspěvkových organizací dochází především v oblasti vyššího sekundárního vzdělávání, tj. gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště).

Z celkového počtu příspěvkových organizací jich 1 815 (tj. zhruba 97,7 %) vykazalo účetní zisk nebo vyrovnané hospodaření.

Příspěvkové organizace jsou zřizovány pro činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Tyto organizace hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností a s prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele, dále s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a ze zahraničí.

Z hlediska odvětvové struktury převažují organizace působící v oblasti vzdělávání, tvoří 66,1 % z celkového počtu příspěvkových organizací zřizovaných krajem (gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště, speciální střední školy, konzervatoře a sportovní školy, speciální předškolní zařízení a speciální základní školy, základní umělecké školy, zařízení výchovného poradenství, ostatní zařízení související s výchovou mládeže a domovy mládeže). Významným odvětvím je dále oblast sociálních věcí, kde působilo 21,8 % z celkového počtu organizací (domovy pro seniory, ústavy péče pro mládež, sociální poradenství, ostatní sociální péče a pomoc rodině). V oblasti kulturních služeb provozovalo činnost zhruba 6,8 % organizací (divadelní, hudební a knihovnická činnost, muzea, galerie) a v odvětví zdravotnictví 3,5 % organizací (nemocnice, odborné léčebné ústavy, lázeňské léčebny, zdravotnická záchranná služba).

3. Příjmy a výdaje obcí a DSO

Celkové příjmy obcí a DSO (dále jen „obcí“) dosáhly **334,6 mld. Kč**, meziročně vzrostly o 37,0 mld. Kč (plnění předpokladů rozpočtu 97,2 %). Vyšší růst byl vykázán v části vlastních příjmů, tvořil zhruba dvě třetiny celkového zvýšení příjmů.

Tabulka č. 6: Bilance příjmů a výdajů obcí (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2017	rozpočet 2018		skutečnost k 31.12.2018	% plnění rozp.	Index 2018/ 2017
		schválený	po všech změnách			
1		3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	206 315,8	229 420,0	229 420,0	226 220,1	98,6	109,6
z toho:						
Daně z příjmů fyzických osob	47 845,9	54 100,0	54 100,0	54 193,0	100,2	113,3
Daně z příjmů právnických osob	47 070,6	48 200,0	48 200,0	46 638,4	96,8	99,1
Daň z přidané hodnoty	82 544,5	99 300,0	99 300,0	97 660,6	98,3	118,3
Daně a poplatky z vybr. činností	18 089,1	16 420,0	16 420,0	16 871,2	102,7	93,3
Daň z věcí nemovitých	10 765,1	11 400,0	11 400,0	10 855,7	95,2	100,8
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	30 623,6	33 742,2	33 742,2	33 534,3	99,4	109,5
III. Kapitálové příjmy	6 350,1	7 847,0	7 847,0	7 483,3	95,4	117,8
Vlastní příjmy	243 289,5	271 009,2	271 009,2	267 237,7	98,6	109,8
IV. Přijaté transfery (po konsolidaci)	54 345,2	47 944,3	73 134,0	67 395,6	92,2	124,0
Příjmy celkem (po konsolidaci)	297 634,7	318 953,6	344 143,2	334 633,3	97,2	112,4
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	206 897,8	215 422,7	226 194,7	229 725,4	101,6	111,0
II. Kapitálové výdaje	68 679,6	73 852,6	88 270,3	96 253,7	109,0	140,1
Výdaje celkem (po konsolidaci)	275 577,4	289 275,3	314 465,0	325 979,1	103,7	118,3
Saldo příjmů a výdajů (po konsol)	22 057,3	29 678,2	29 678,2	8 654,2		39,2

Vlastní příjmy dosáhly **celkem 267,2 mld. Kč**, což bylo meziročně o 23,9 mld. Kč více. Nárůst byl vykázán ve všech třech složkách vlastních příjmů, rozhodující však byl vývoj daňových příjmů.

Daňové příjmy dosáhly **226,2 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 19,9 mld. Kč více (plnění předpokladů rozpočtu 98,6 %). Jedná se o dosud nejvyšší meziroční nárůst inkasa daňových příjmů, podílel se na něm příznivý vývoj ekonomiky a současně i další změna v nastavení rozpočtového určení daní ve prospěch rozpočtů obcí.

V souvislosti s přijetím zákona č. 260/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, byl s účinností od 1. 1. 2018 navýšen podíl obcí na výnosu daně z přidané hodnoty z dosavadních 21,40 % na 23,58 %, což posílilo rozpočty obcí

o cca 9,1 mld. Kč. Současně byla tímto zákonem provedena také úprava propočtu procenta, kterým se jednotlivé obce podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní – byla navýšena váha kritéria „počet dětí MŠ a žáků ZŠ navštěvujících školu zřizovanou obcí“ ze 7 % na 9 %, což znamená vyšší daňové příjmy pro obce zřizující mateřskou nebo základní školu. Druhým rokem po sobě tak byly provedeny změny v rozpočtovém určení daní, které znamenaly posílení příjmů obecních rozpočtů (pro úplnost: podstatou změn, které nabyly účinnosti k 1. 1. 2017, bylo navýšení podílu obcí na DPH z 20,83 % na 21,4 %, tj. na úroveň před důchodovou reformou, a zrušení problematického 30 % podílu obcí na DPFO z priznání, který byl obcím alokován podle trvalého bydliště osoby podávající daňové priznání (záměrem bylo odstranit ze systému prvek, který byl pro zhruba tři čtvrtiny obcí nevýhodný).

Podle § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní tvoří daňové příjmy rozpočtů obcí:

- a) výnos daně z nemovitých věcí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,
- d) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- e) podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),
- f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob
- g) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec
- h) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů

Celkový výnos **daně z příjmu fyzických osob** činil **54,2 mld. Kč**, meziročně se zvýšil o 6,3 mld. Kč. Nárůst se týkal především daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, její výše dosáhla 48,8 mld. Kč, v předchozím roce to bylo 42,8 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou (zahrnuje daň z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, případně i daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby) dosáhla 4,3 mld. Kč, což bylo o 0,5 mld. Kč více.

Daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky (ze samostatné výdělečné činnosti) činila 1,1 mld. Kč, v roce předchozím to bylo 1,2 mld. Kč.

Daň z příjmů právnických osob byla vykázána v celkové výši **46,6 mld. Kč**. Oproti předchozímu roku klesla o 0,4 mld. Kč. Daň z příjmů právnických osob (zahrnuje daň ze zisku a kapitálových výnosů) dosáhla 39,7 mld. Kč, což bylo meziročně o 1,0 mld. Kč méně. V druhé polovině prosince 2018 došlo k časovému nesouladu mezi inkasem daně a jejím převodem do rozpočtů obcí a krajů. Daň byla převedena na počátku roku 2019. V případě, že by nedošlo k časovému posunu, inkaso daně z příjmů právnických osob by se nesnížilo.

Daň z příjmů právnických osob za obce naopak vzrostla o 0,5 mld. Kč a dosáhla 6,9 mld. Kč. Jedná se o daň, kdy poplatníkem je obec (různé podnikatelské aktivity), obec výdaj k zaplacení této daně neprovádí a neinkasuje tak její příjem, ale jen si částku odpovídající této dani ponechává na svém bankovním účtu.

Inkaso **daně z přidané hodnoty**, která je objemově nejvýznamnějším daňovým příjmem obecních rozpočtů, činilo 97,7 mld. Kč, což bylo meziročně o 15,1 mld. Kč více. Výnos této daně tvořil téměř 30 % celkových příjmů obecních rozpočtů.

Do daňových příjmů obcí se dále zahrnují **daně a poplatky z vybraných činností a služeb**. V souhrnu dosáhly **16,9 mld. Kč**, což je proti předchozímu roku o 1,2 mld. Kč méně. Tato skupina zahrnuje příjmy z několika seskupení.

V seskupení **daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění v oblasti hazardních her** dosáhl příjem 5,0 mld. Kč, což bylo proti předchozímu roku o 1,7 mld. Kč méně. Důvodem bylo již jen minimální inkaso z dobíhajících příjmů ze zrušeného odvodu z loterií a jiných podobných her kromě výherních hracích přístrojů a zrušeného odvodu z výherních hracích přístrojů. Zatímco v roce 2017 byl na těchto dvou položkách ještě vykázán příjem v celkové výši 1,7 mld. Kč, v roce 2018 to bylo již jen 0,1 mld. Kč. Vlastní inkaso daně z hazardních her (položka 1381) činilo 4,9 mld. Kč, tj. stejně jako v roce předchozím. K mírnému poklesu příjmů došlo také ve skupině **správní poplatky**, jejich výše dosáhla 2,8 mld. Kč, což bylo o 0,1 mld. Kč méně nežli v roce 2017. Jedná se o poplatky stanovené zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, který upravuje inkaso poplatků za správní úkony a správní řízení, jejichž výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony.

V dalších částech příjmů zahrnovaných do skupiny daně a poplatky z vybraných činností a služeb se příjmy meziročně zvýšily nebo zůstaly na úrovni předchozího roku. **Ostatní odvody z vybraných činností a služeb** dosáhly 0,7 mld. Kč, což bylo o 0,4 mld. Kč více; důvodem je zhruba dvojnásobné zvýšení příjmů z úhrad za dobývání nerostů a poplatků za geologické práce. Příjmy obcí za zkoušky z odborné způsobilosti od žadatelů o řidičské oprávnění zůstaly na stejné úrovni jako v roce minulém (0,1 mld. Kč). **Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí** činily 3,1 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč); jejich největší část tvoří poplatky za uložení odpadů (1,6 mld. Kč) a dále poplatky za komunální odpad (1,2 mld. Kč), které obce vybírají podle obecně závazné vyhlášky vydané podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Ve stejné výši jako v roce 2017 byly vykázány **místní poplatky z vybraných činností a služeb** (5,3 mld. Kč). Největší část tvoří poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, které obec vybírá podle § 10 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (3,6 mld. Kč). Dále do skupiny patří například poplatky za užívání veřejného prostranství (0,6 mld. Kč), poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt (0,4 mld. Kč), poplatky ze psů (0,3 mld. Kč).

Výnos **daně z nemovitých věcí**, která je výlučným příjmem obecních rozpočtů, dosáhl **10,9 mld. Kč**, tj. o 0,1 mld. Kč více nežli v předchozím roce. Obce mohou významněji ovlivnit výši příjmu z daně z nemovitých věcí stanovením tzv. místního koeficientu modifikujícího výslednou daň pro všechny nemovitosti na území celé obce (ve výši 2, 3, 4 nebo 5). Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory, s výjimkou některých zemědělských pozemků. Pro rok 2018 navýšilo místní koeficient celkem 593 obcí (bez městských obvodů), v loňském roce to bylo 585. Převážná většina obcí, které pro rok 2018 navýšily místní koeficient, stanovila koeficient ve výši 2 (celkem 492 obcí). Nejvyšší koeficient ve výši 5 stanovilo 17 obcí.

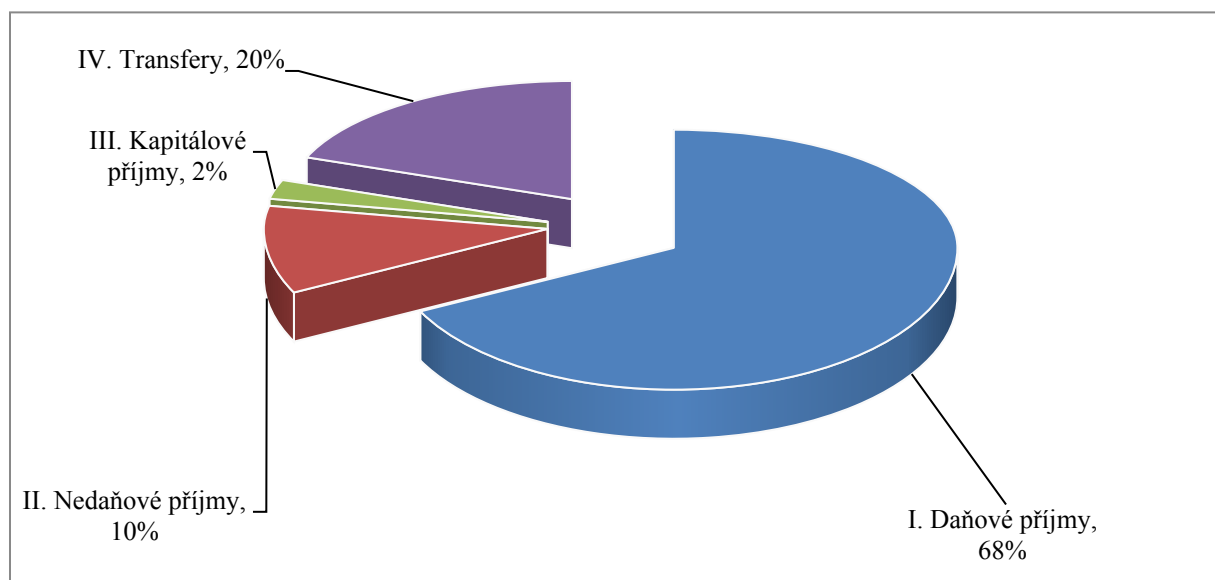
Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši **33,5 mld. Kč**, proti předchozímu roku byly vyšší o 2,9 mld. Kč. Růst byl vykázán ve všech hlavních skupinách příjmů. Nejvíce vzrostly příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, jejichž výše dosáhla 4,2 mld. Kč (růst o 1,1 mld. Kč). Příjmy z vlastní činnosti činily 9,7 mld. Kč (růst o 0,5 mld. Kč), výnosy z finančního majetku 2,6 mld. Kč (růst o 0,6 mld. Kč), příjmy z pronájmu majetku

12,5 mld. Kč (růst o 0,2 mld. Kč). Příjem z odvodů příspěvkových organizací zůstal na přibližně stejné úrovni jako v předchozím roce (1,0 mld. Kč).

Kapitálové příjmy dosáhly **7,5 mld. Kč** a proti loňskému roku byly vyšší o 1,1 mld. Kč. Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, které tvoří rozhodující část kapitálových příjmů, dosáhly 6,2 mld. Kč, což bylo meziročně o 0,4 mld. Kč více (vzrostly pouze příjmy z prodeje pozemků, příjmy z prodeje nemovitostí zůstaly na úrovni předchozího roku). Příjmy z prodeje akcií dosáhly 0,7 mld. Kč, což kontrastuje s rokem předchozím, kdy činily pouze 5 mil. Kč.

Graf č. 5: Příjmy obcí podle druhového členění rozpočtové skladby za rok 2018 (po konsolidaci)

Významnou součástí příjmů obecních rozpočtů jsou **transfery**, které jsou poskytovány ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtů krajů. Mezi konsolidované přijaté transfery patří také některé převody z vlastních fondů obcí. Celkový objem přijatých transferů činil **67,4 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 13,1 mld. Kč více. Vyšší růst byl vykázán v části investičních transferů, dosáhly 17,8 mld. Kč, meziročně o 7,2 mld. Kč více; vývoj tak byl zcela odlišný proti předchozím dvěma letům, kdy naopak došlo k značnému propadu přijatých investičních transferů (zatímco v roce 2015 činily 35,5 mld. Kč, v roce 2017 klesly až na 10,6 mld. Kč). Neinvestiční transfery vzrostly o 5,8 mld. Kč a dosáhly 49,6 mld. Kč. Podíl transferů na celkových příjmech obcí dosáhl 20,1 %, tj. o 1,8 procentního bodu více nežli v roce 2017.

Rozhodující část tvořily transfery ze státního rozpočtu (včetně prostředků Národního fondu), dosáhly 49,3 mld. Kč (v předchozím roce 39,0 mld. Kč). Ze státních fondů získaly obce 1,5 mld. Kč a z rozpočtů krajů 6,3 mld. Kč, z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti si obce do svých rozpočtů převedly 8,6 mld. Kč, zbývající část dále tvořily převody z rozpočtů obcí do rozpočtů DSO, případně jiným obcím a transfery ze zahraničí. Z rozpočtů regionálních rad přijaly obce už jen minimum prostředků (33,2 mil. Kč).

Transfery ze státního rozpočtu zahrnují dotace z kapitoly VPS poskytované v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy (přílohy č. 6 a č. 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2018), dále tzv. ostatní dotace z kapitoly VPS a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Z hlediska obsahu finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí a k rozpočtu hl. m. Prahy nedošlo proti předchozímu roku ke změnám. Finanční vztahy zahrnují příspěvek

na výkon státní správy a dotace na vybraná zdravotnická zařízení (finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy zahrnuje pouze příspěvek na výkon státní správy).

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy dle § 62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Pro rok 2018 zůstala zachována pro všechny kategorie obcí „kumulovaná“ konstrukce příspěvku, tj. příspěvek představuje součet dílčích částek vypočtených pro jednotlivé správní působnosti. Konkrétní příspěvek pro jednotlivé obce je součtem příspěvků všech skutečně vykonávaných působností dané obce. U některých obcí se navíc přičítají další částky na zajištění dalších specifických správních činností (například na zajištění výkonu veřejného opatrovnictví obcemi, vydávání občanských průkazů, výkon činnosti jednotných kontaktních míst). Pro rok 2018 byl celkový objem příspěvku valorizován o 5 %.

Dotace na vybraná zdravotnická zařízení je určena pro dětské domovy do tří let věku dítěte zřizované obcemi podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, které nejsou napojeny na soustavu zdravotních pojišťoven. Dotace na jedno místo byla stanovena ve výši 93 068 Kč (pro rok 2018 nebyla valorizována). Příjemcem dotace byly města Plzeň, Brno a Ostrava.

Celkový objem finančních prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu k rozpočtu hl. m. Prahy byl ve státním rozpočtu stanoven ve výši 9,6 mld. Kč (z toho obcím v jednotlivých krajích bylo určeno 8,6 mld. Kč a hl. m. Praze 1,0 mld. Kč). Jedná se v zásadě o finanční prostředky určené na výkon státní správy, neboť dotace na vybraná zdravotnická zařízení tvoří jen zlomek z objemu prostředků poskytovaných v rámci finančních vztahů (v rozpočtu stanovena ve výši 14,9 mil. Kč).

Mimo finanční vztahy byly v kapitole VPS rozpočtovány pro obce a hl. m. Prahu finanční prostředky v celkové výši 1,9 mld. Kč. Z toho 0,9 mld. Kč tvořily investiční dotace zahrnuté v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“. Převážná část těchto prostředků byla vyčleněna v programu - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství, jehož cílem je navýšit kapacity základních škol v působnosti a v majetku obcí. Další prostředky byly zahrnuty v programu – Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR. Neinvestiční prostředky (1,0 mld. Kč) byly zahrnuty v ukazateli Další prostředky pro územní samosprávné celky a dále v ukazateli Ostatní výdaje (předpokládané výdaje na volby).

Čerpání ostatních dotací z kapitoly VPS v zásadě odpovídalo předpokladům rozpočtu. Přijaté investiční dotace dosáhly 0,9 mld. Kč (843,0 mil. Kč na realizaci akcí v rámci programu Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství a 56,0 mil. Kč na akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR). Neinvestiční dotace přijaté obcemi činily 0,9 mld. Kč, přičemž rozhodující část tvořily dotace na úhradu výdajů spojených s konáním voleb.

Největší část transferů přijímají obce přímo z **rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů**. V průběhu roku 2018 přijaly z rozpočtů ústředních orgánů státní správy a státních fondů (bez kapitoly VPS a prostředků z Národního fondu) celkem 39,6 mld. Kč, což bylo meziročně o 10,0 mld. Kč více. Nárůst se promítl především v oblasti vzdělávání, regionálního rozvoje, životního prostředí a v oblasti sociální.

Obce získaly z kapitoly **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** transfery ve výši 18,1 mld. Kč, což představuje zvýšení 2,7 mld. Kč oproti roku 2017. Převážnou část těchto účelových prostředků zahrnují přímé náklady na vzdělávání a dotace pro soukromé školy (pro hl. m. Prahu). Neinvestiční prostředky byly použity rovněž v rámci OP Výzkum, vývoj a

vzdělávání, který se zaměřuje na zvýšení kvality vzdělávání, propojení vzdělávání s trhem práce a posílení principu rovného přístupu ke vzdělávání. Další prostředky byly uvolněny na zvýšení platů pracovníků regionálního školství a zvýšení platů nepedagogických zaměstnanců regionálních škol. Investiční prostředky byly použity na rozvoj výukových kapacit mateřských a základních škol zřizovaných obcemi.

Tabulka č. 7: Přehled o transferech a půjčkách přijatých obcemi ze státního rozpočtu a ze státních fondů v roce 2018 (v mil. Kč)

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády České republiky	11,9	11,9		
Ministerstvo obrany	8,9	6,7	2,2	
Ministerstvo práce a sociálních věcí	5 269,6	5 113,8	155,8	
Ministerstvo vnitra	567,4	151,5	415,9	
Ministerstvo životního prostředí	5 069,7	639,1	4 430,6	
Ministerstvo pro místní rozvoj	6 642,1	795,5	5 846,6	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	127,7	11,5	116,2	
Ministerstvo dopravy	218,4	218,4		
Ministerstvo zemědělství	1 275,3	505,3	770,0	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	18 102,4	17 067,2	1 035,2	
Ministerstvo kultury	523,4	475,1	48,3	
Ministerstvo zdravotnictví	23,1	22,2	0,9	
Národní fond	115,0	25,4	89,6	
VPS - transfery v rámci souhrn. dotačního vztahu	9 564,6	9 564,6		
VPS - ostatní transfery	1 842,8	918,3	898,6	25,9
Státní zemědělský intervenční fond	183,5	13,3	170,2	
Státní fond životního prostředí	394,6	62,6	147,1	184,9
Státní fond dopravní infrastruktury	1 134,7	219,2	915,5	
Státní fond rozvoje bydlení	7,0	6,9	0,1	
Státní fond kinematografie	5,8	0,3	5,5	
Státní fond kultury	0,1	0,1		
C e l k e m	51 088,0	35 828,9	15 048,3	210,8

Z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** obdržely obce prostředky ve výši 6,6 mld. Kč (2,4 mld. Kč v roce 2017). Prostředky byly použity především v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který je zaměřen na dopravní infrastrukturu a obslužnost, sociální problematiku, energetické úspory v oblasti bydlení a další. Transfery byly dále uvolněny na obnovu obecního majetku po živelních pohromách, na podporu obnovy a rozvoje venkova, na výstavbu technické infrastruktury v oblastech se strategickou průmyslovou zónou apod.

Z rozpočtu **Ministerstva práce a sociálních věcí** přijaly obce transfery v celkové výši 5,3 mld. Kč, z toho neinvestiční prostředky činily 5,1 mld. Kč. Značnou část z celkového objemu představují transfery na výkon činnosti obcí s rozšířenou působností v oblasti sociálně - právní ochrany dětí a transfery na neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Další prostředky byly obcím uvolněny na výkon pěstounské péče, na státní příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, na aktivní politiku zaměstnanosti a na financování společných programů EU a ČR zaměřených na podporu zaměstnanosti a adaptability pracovní síly.

Objem finančních prostředků ve výši 5,1 mld. Kč (2,2 mld. Kč v roce 2017) obdržely obce z kapitoly **Ministerstva životního prostředí**, z toho značnou část tvořily investiční transfery realizované v rámci projektů zaměřených na výstavbu a technickou obnovu kanalizací,

čističek odpadních vod a rovněž na protipovodňová opatření. Další prostředky podpořily opatření ke snížení emisí z lokálního vytápění a zlepšování kvality ovzduší, zateplování objektů, rekultivaci starých skládek apod.

Finanční prostředky přijaté z kapitoly **Ministerstva zemědělství** činily 1,3 mld. Kč (meziročně o 0,9 mld. Kč méně). Investiční prostředky směřovaly především na podporu výstavby a technického zhodnocení vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Neinvestiční byly určeny na opatření v oblasti hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Z kapitoly **Ministerstva vnitra** byly poskytnuty transfery ve výši 0,6 mld. Kč, byly určeny především na pořízení a obnovu majetku jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí a na podporu prevence kriminality na místní úrovni. Z rozpočtu **Ministerstva kultury** přijaly obce transfery ve výši 0,5 mld. Kč, zejména na Program regenerace městských památkových rezervací, na podporu profesionálních divadel, stálých profesionálních symfonických orchestrů, na zajištění veřejných informačních služeb knihoven apod. Z kapitoly **Ministerstva dopravy** obdržely obce 0,2 mld. Kč, prostředky byly určeny na příspěvek za ztrátu dopravce z provozu veřejné osobní drážní dopravy.

Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** přijaly obce 1,1 mld. Kč, jednalo se především o investiční prostředky určené na financování dopravní infrastruktury (0,9 mld. Kč). Transfery ze **Státního fondu životního prostředí** činily 0,4 mld. Kč, finanční prostředky směřovaly obdobně jako v předcházejících letech na ochranu vod, na ochranu přírody ve volné krajině a chráněných územích, dále byla podpořena opatření na zlepšení stavu ovzduší a půdy. **Státní zemědělský intervenční fond** uvolnil obcím transfery ve výši 0,2 mld. Kč, byly určeny na podporu investic do lesnických technologií a lesnické infrastruktury.

Celkové výdaje obcí dosáhly **326,0 mld. Kč**, proti předchozímu roku to bylo o 50,4 mld. Kč více; jedná se o dosud nejvyšší meziroční zvýšení výdajů. Vysoký růst byl přitom vykázán v obou částech výdajů.

Běžné výdaje, kterými je zajišťován především provoz obcí a jejich organizací, dosáhly **229,7 mld. Kč** (plnění rozpočtu 101,6 %). Ve srovnání s předchozím rokem to bylo o 22,8 mld. Kč více, k nárůstu výdajů došlo ve všech základních skupinách.

Výdaje obcí na **platy a ostatní platby za provedenou práci** činily celkem 38,1 mld. Kč, což je meziročně o 4,7 mld. Kč více. V rámci této skupiny vzrostly výdaje na platy zaměstnanců v pracovním poměru o 3,0 mld. Kč, výdaje na odměny členů zastupitelstev obcí o 1,0 mld. Kč a ostatní osobní výdaje o 0,5 mld. Kč. Na související platby povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a povinného pojistného na veřejné zdravotní pojištění vynaložily obce 11,8 mld. Kč (zvýšení o 1,2 mld. Kč).

Výdaje na nákup materiálu (například ochranné pomůcky, knihy, tisk, drobný hmotný dlouhodobý majetek) dosáhly 6,4 mld. Kč, meziročně o 0,9 mld. Kč více.

Výdaje **na úroky vlastní** dosáhly 1,3 mld. Kč, proti předchozímu roku byly vyšší o 0,2 mld. Kč. Znamená to, že tak poprvé, po dlouhém období trvalého poklesu výdajů na úroky, byl vykázán jejich meziroční nárůst (od roku 2009, kdy výdaje na úroky činily 2,8 mld. Kč, se postupně snižovaly až na 1,1 mld. Kč v roce 2017).

Na **nákup vody, paliv a energie** vynaložily obce 7,1 mld. Kč, tj. o 0,1 mld. Kč více nežli v předchozím roce.

Výdaje na nákup služeb vzrostly o 2,7 mld. Kč a dosáhly 39,6 mld. Kč; jedná se především o výdaje na služby pošt, telekomunikací a radiokomunikací, nájemné, služby peněžních ústavů, konzultační a poradenské služby, služby zpracování dat apod.

Tabulka č. 8: Výdaje obcí v letech 2016–2018 po konsolidaci (v mil. Kč)

	2016 skutečnost	2017 skutečnost	2018 skutečnost	Index 2017/ 2016	Index 2018/ 2017
I. Běžné výdaje	188 983,2	206 897,8	229 725,4	109,5	111,0
z toho:					
Platy a ostatní platby za provedenou práci	31 235,7	33 396,2	38 080,4	106,9	114,0
Nákup materiálu	5 009,1	5 462,9	6 372,5	109,1	116,7
Úroky vlastní	1 326,9	1 098,3	1 285,2	82,8	117,0
Nákup vody, paliv a energie	6 877,0	7 026,5	7 097,6	102,2	101,0
Nákup služeb */	31 577,4	36 930,2	39 607,7	117,0	107,3
Ostatní nákupy*/	19 771,1	19 484,8	21 677,6	98,6	111,3
Výdaje na dopravní územní obslužnost*/	5 170,7	21 570,0	23 019,8	417,2	106,7
Neinvestiční transfery podnikatel. subjektům*/	19 066,8	4 587,4	5 052,2	24,1	110,1
Neinvestiční transfery nezisk. a podob. org.	6 218,8	6 944,2	7 627,3	111,7	109,8
Neinvestiční transfery příspěv. a podob. org.	41 634,3	48 314,8	54 121,3	116,0	112,0
II. Kapitálové výdaje	52 517,7	68 679,6	96 253,7	130,8	140,1
z toho:					
Investiční nákupy a související výdaje	46 978,2	63 371,3	87 163,1	134,9	137,5
Nákup akcií a majetkových podílů	741,6	622,2	989,2	83,9	159,0
Investiční transfery podnikatel. subjektům	1 160,6	504,3	2 019,5	43,5	400,5
Investiční transfery nezisk. a podobným org.	494,2	423,4	888,4	85,7	209,8
Investiční transfery příspěvk. organizacím	2 372,1	2 735,6	3 561,1	115,3	130,2
Výdaje celkem	241 500,9	275 577,4	325 979,1	114,1	118,3

*/Výsledky na položkách výdaje na dopravní územní obslužnost, neinvestiční transfery podnikatelským subjektům, výdaje na nákup služeb a výdaje na ostatní nákupy nejsou mezi rokem 2016 a následujícími roky 2017 a 2018 srovnatelné. Důvodem je změna ve výkaznictví hl. m. Praha, provedená v roce 2017 (změny v zařazení výdajů na položky rozpočtové skladby). Výdaje spojené s financováním městské dopravy vykazovala Praha do roku 2016 na položce 5213 - neinvestiční transfery nefinančním podnikatelským subjektům, od roku 2017 je vykazuje na položce 5193 - výdaje na dopravní územní obslužnost). Výdaje spojené s opravami a údržbou silnic byly do r. 2016 vykazovány na položce 5171 - Opravy a udržování, po uzavření smlouvy s Technickou správou komunikací, a.s. o zajišťování těchto činností došlo ke změně a výdaje byly zařazeny na položku 5169 - Nákup ostatních služeb. Dopady změn ve výkaznictví hlavního města Prahy na celkové výsledky hospodaření obcí dokumentují vysokou váhu příjmů a výdajů hlavního města ve výsledcích za obce celkem.

Ve skupině ostatní nákupy dosáhly výdaje celkem 21,7 mld. Kč, což znamená meziroční růst o 2,2 mld. Kč, patří sem například výdaje na opravy a udržování, na programové vybavení, cestovné, pohoštění, účastnické poplatky na konference, nájemné za nájem s právem koupě, nákup uměleckých předmětů.

Výdaje na dopravní územní obslužnost dosáhly 23,0 mld. Kč, což bylo o 1,4 mld. Kč více nežli v předchozím roce; z hlediska obcí jde o převody finančních prostředků na účet sdružených prostředků za účelem úhrad (finančních kompenzací) dopravcům podle smluv o veřejných službách v přepravě cestujících.

Významný nárůst byl vykázan také v části transferů poskytovaných z rozpočtů obcí. **Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím**, které tvoří objemově nejvýznamnější skupinu transferů, dosáhly 54,1 mld. Kč (zvýšení o 5,8 mld. Kč). Do této skupiny patří neinvestiční příspěvky a transfery organizacím působícím v oblasti vzdělávání a školských služeb, dále organizacím v oblasti kultury (činnost divadel, knihoven, muzeí a galerií), tělovýchovy a zájmové činnosti, bydlení a komunálních služeb a ochrany životního prostředí. Významnou část tvoří rovněž výdaje v oblasti služeb sociální péče (domovy pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením, pečovatelská služba, osobní asistence, podpora samostatného bydlení, apod.).

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím činily 7,6 mld. Kč (nárůst o 0,7 mld. Kč). Jsou to zejména transfery obecně prospěšným společnostem, spolkům,

občanským sdružením, církvím a náboženským společenstvem, společenstvím vlastníků jednotek a ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím.

Výdaje na **neinvestiční transfery podnikatelským subjektům** dosáhly 5,0 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč); jedná se o transfery nefinančním podnikatelským subjektům - právnickým osobám zřízeným podle obchodního zákoníku, tj. veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti.

Významný nárůst byl vykázán na položce Neinvestiční půjčky podnikatelským subjektům, zatímco v předchozích letech tyto výdaje nikdy nepřevýšily 0,1 mld. Kč, v roce 2018 činily výdaje 1,8 mld. Kč (nárůst souvisí se zápůjčkou poskytnutou hl. městem Praha).

Z hlediska odvětvového členění běžných výdajů je dlouhodobě největší objem výdajů vynakládán na činnosti v oblasti místní správy a samosprávy, v roce 2018 zde výdaje dosáhly 49,5 mld. Kč. Dalšími významnými odvětvími jsou doprava (40,4 mld. Kč), vzdělávání a školské služby (35,7 mld. Kč), bydlení a komunální služby (21,6 mld. Kč), ochrana životního prostředí (19,4 mld. Kč), kultura, církve a sdělovací prostředky (14,9 mld. Kč) a sociální služby (11,8 mld. Kč). V uvedených odvětvích byl také vykázán největší meziroční nárůst výdajů (například místní správa a samospráva o 5,9 mld. Kč, vzdělávání a školské služby o 3,7 mld. Kč, bydlení a komunální služby o 3,1 mld. Kč).

Kapitálové výdaje obcí činily **96,2 mld. Kč**, proti předchozímu roku vzrostly o 27,5 mld. Kč, tj. o 40 %. Jedná se o dosud nejvyšší meziroční nárůst a nejvyšší dosavadní objem kapitálových výdajů. V předchozím roce 2017 sice došlo k oživení investičních aktivit obcí a kapitálové výdaje vzrostly o 16,2 mld. Kč, přesto jejich objem (68,7 mld. Kč) výrazně zaostával za hodnotami dosahovanými v předchozích letech (v období let 2009 – 2015 dosahovala průměrná roční výše kapitálových výdajů 83,3 mld. Kč, v roce 2016 však došlo k jejich prudkému poklesu na 52,5 mld. Kč).

Výdaje v objemově nejvýznamnější položce, kterou jsou investiční nákupy a související výdaje, dosáhly 87,2 mld. Kč, což bylo meziročně o 23,8 mld. Kč více (jedná se o platby za pořízení dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku a za nákup pozemků).

Na nákup akcií a majetkových podílů vynaložily obce 1,0 mld. Kč (proti předchozímu roku o 0,4 mld. Kč více).

V části transferů, které obce poskytují ze svých rozpočtů, byl vykázán nárůst ve všech hlavních skupinách. Investiční transfery podnikatelským subjektům dosáhly 2,0 mld. Kč, což bylo o 1,5 mld. Kč více. Transfery neziskovým a podobným organizacím činily 0,9 mld. Kč, (vzrostly o 0,5 mld. Kč.). V části transferů poskytovaných příspěvkovým a podobným organizacím se objem transferů meziročně zvýšil o 0,8 mld. Kč a dosáhl 3,6 mld. Kč.

Z hlediska odvětvového členění dlouhodobě směřují kapitálové výdaje obcí především do odvětví dopravy, vodního hospodářství, bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje a také do odvětví vzdělávání. Meziroční růst kapitálových výdajů se proto promítl zejména v těchto odvětvích. Objem investic v odvětví bydlení, komunální služby a územní rozvoj činil 19,7 mld. Kč (růst o 5,3 mld. Kč), v odvětví vodního hospodářství 15,2 mld. Kč (růst o 1,7 mld. Kč), v odvětví dopravy 18,9 mld. Kč (růst o 6,3 mld. Kč) a v odvětví vzdělávání a školské služby 14,3 mld. Kč (růst o 4,6 mld. Kč). Významné zvýšení investic bylo vykázáno také v odvětví tělovýchova a zájmová činnost, kapitálové výdaje vzrostly o 3,7 mld. Kč.

Hospodaření obecních rozpočtů celkem skončilo s přebytkem ve výši 8,6 mld. Kč (z toho zhruba tři čtvrtiny zajistil výsledek hospodaření hlavního města Prahy). V předchozím roce činil přebytek 22,1 mld. Kč. Z celkového počtu 6258 obcí vykázalo přebytek 4 272 obcí (tj. 68 % obcí), je to méně nežli v předchozím roce, kdy s přebytkem hospodařilo 4 633 obcí

(74 % z celkového počtu). Z celkového počtu 721 DSO jich hospodařilo s přebytkem 430, tj. stejný počet jako v předchozím roce.

Příjmy a výdaje hlavního města Prahy

Rozpočtové hospodaření hlavního města Prahy je v rámci výkaznictví (finanční a účetní výkazy) sledováno jako rozpočet obce a je proto zahrnuto do výše uvedených souhrnných výsledků hospodaření obecních rozpočtů. Postavení hlavního města Prahy v rámci územních rozpočtů je však specifické, a to z hlediska systému veřejné správy (hlavní město vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje), a současně i z hlediska objemu finančních prostředků, které procházejí jeho rozpočtem. Příjmy hlavního města představují zhruba čtvrtinu celkových příjmů obecních rozpočtů; v roce 2018 to bylo 26,8 %. V následující části jsou proto výsledky hospodaření hlavního města Prahy uvedeny samostatně.

Ve státním rozpočtu není výše jednotlivých příjmů a výdajů pro hl. m. Prahu samostatně rozpočtována, jsou součástí celkových příjmů a výdajů rozpočtů obcí. Samostatně je stanovena pouze výše dotací z kapitoly VPS, a to příspěvek na úhradu výkonu státní správy (dle § 31 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze) a dále prostředky na financování provozu ochranných systémů podzemních dopravních staveb. Příspěvek na úhradu výkonu státní správy byl stanoven ve výši 959,6 mil. Kč (pro rok 2018 byl valorizován o 5 %). V příspěvku jsou zahrnuty také prostředky k pokrytí financování veřejného opatrovnictví, financování vydávání občanských průkazů jednotlivými Úřady městských částí a k zajištění financování jednotných kontaktních míst. Dotace na financování provozu ochranných systémů podzemních dopravních staveb byla stanovena ve výši 45,0 mil. Kč.

Vzhledem k tomu, že ve státním rozpočtu nejsou výdaje a příjmy hlavního města samostatně rozpočtovány, nelze vykázané výsledky hospodaření srovnávat s hodnotami rozpočtovanými. V následující části jsou proto kromě výsledků hospodaření za rok 2018 uvedeny i údaje za tři roky předchozí, což umožňuje srovnání a posouzení trendu hospodaření.

Tabulka č. 9: Příjmy a výdaje hlavního města Prahy v letech 2015 - 2018 (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost 2015	skutečnost 2016	skutečnost 2017	skutečnost 2018	Index 2016/ 2015	Index 2017/ 2016	Index 2018/ 2017
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Daňové příjmy	47 093,3	51 248,8	55 078,1	61 037,7	108,8	107,5	110,8
II. Nedaňové příjmy	4 341,1	3 559,1	2 452,6	3 936,2	82,0	68,9	160,5
III. Kapitálové příjmy	36,7	49,3	39,0	44,8	134,2	79,0	114,9
IV. Přijaté transfery	19 311,8	19 385,4	20 193,5	23 624,0	100,4	104,2	117,0
Příjmy celkem	70 782,9	74 242,6	77 763,2	88 642,7	104,9	104,7	114,0
Běžné výdaje	48 244,6	51 140,8	57 872,1	64 557,7	106,0	113,2	111,6
Kapitálové výdaje	10 096,9	10 819,2	12 438,1	17 424,2	107,2	115,0	140,1
Výdaje celkem	58 341,6	61 960,0	70 310,2	81 981,9	106,2	113,5	116,6
Saldo příjmů a výdajů	12 441,3	12 282,6	7 453,0	6 660,8	98,7	60,7	89,4

V loňském roce hospodařilo hlavní město s celkovými příjmy 88,6 mld. Kč a celkovými výdaji 82,0 mld. Kč. Výsledný přebytek hospodaření 6,7 mld. Kč byl proti předchozímu roku nižší o 0,8 mld. Kč. Hlavní město vykazuje přebytkové hospodaření již sedmým rokem po sobě, to se promítá i v postupném nárůstu stavu finančních prostředků na jeho bankovních účtech a současně i rychlém snižování zadluženosti (viz dále).

Daňové příjmy činily celkem 61,0 mld. Kč, což bylo meziročně o 6,0 mld. Kč více. Na zvýšení se podílelo především inkaso daně z přidané hodnoty, které dosáhlo 28,6 mld. Kč, což znamenalo nárůst o 4,2 mld. Kč. Inkaso daně z příjmů fyzických osob vzrostlo o 1,7 mld. Kč

a daně z příjmů právnických osob o 0,2 mld. Kč. Naproti tomu mírný pokles byl vykázán ve skupině daně a poplatky z vybraných činností a služeb, a to v souvislosti se snížením příjmu daně z hazardních her.

Nedaňové příjmy byly zaúčtovány ve výši 3,9 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 1,5 mld. Kč; růst byl vykázán zejména na těchto položkách: přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady (o 1,0 mld. Kč), příjmy z podílu na zisku (o 0,3 mld. Kč) a ostatní vratky (o 0,2 mld. Kč). Kapitálové příjmy, stejně jako v předchozích letech, tvořily pouze doplňkový příjem rozpočtu hlavního města, jejich výše činila 45,0 mil. Kč.

Výše transferů přijatých do rozpočtu hlavního města dosáhla 23,6 mld. Kč, meziročně to bylo o 3,4 mld. Kč více. Téměř celou část (97,7 %) tvořily transfery neinvestiční, jejich výše činila 23,1 mld. Kč (růst o 3,3 mld. Kč). Největší podíl dlouhodobě tvoří prostředky převáděné z kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, v roce 2018 dosáhl jejich celkový objem 14,7 mld. Kč (meziročně o 1,9 mld. Kč více), z toho 14,2 mld. Kč činily prostředky určené na úhradu výdajů na vzdělávání včetně dotací pro soukromé školy. Větší objem neinvestičních transferů byl dále přijat z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí (1,5 mld. Kč), zde se jednalo především o neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

V rámci neinvestičních transferů vstupujících do příjmové strany rozpočtu hlavního města mají dlouhodobě významný podíl také prostředky převedené z vlastních fondů hospodářské (podnikatelské) činnosti. Jedná se převážně o nájemné z bytových a nebytových prostor v bytových objektech a z pronájmu pozemků. V roce 2018 činil objem převodů z vlastních fondů 5,2 mld. Kč, tj. o 1,1 mld. Kč více nežli v roce 2017.

Objem přijatých investičních transferů činil pouze 0,5 mld. Kč, největší část byla poskytnuta z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj na realizaci projektů v rámci OP Praha – pól růstu (0,2 mld. Kč), dále z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na rozšíření výukových kapacit (0,1 mld. Kč) a z rozpočtu Ministerstva životního prostředí v rámci Operačního programu životní prostředí (0,1 mld. Kč). Výše přijatých investičních transferů je v posledních dvou letech ve srovnání s předchozím obdobím výrazně nižší (v letech 2014 - 2016 se jejich výše pohybovala v rozmezí 1,3 – 1,9 mld. Kč; jednalo se především o prostředky určené na realizaci projektů v rámci OP Praha – Konkurenceschopnost).

Celkové výdaje hlavního města činily 82,0 mld. Kč, proti předchozímu roku vzrostly o 11,7 mld. Kč. Běžné výdaje dosáhly 64,6 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 6,7 mld. Kč. Růst byl vykázán především v části transferů poskytovaných příspěvkovým a podobným organizacím (o 2,6 mld. Kč), dále na položkách: neinvestiční půjčky nefinančním podnikatelským subjektům (o 1,7 mld. Kč - zápůjčka pro Pražskou vodohospodářskou společnost, a.s.), výdaje na dopravní územní obslužnost (o 0,8 mld. Kč) a výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci vč. pojistného (o 0,5 mld. Kč).

Kapitálové výdaje činily 17,4 mld. Kč, což bylo o 5,0 mld. Kč více (o 40,0 %) nežli v předchozím roce. Přestože kapitálové výdaje vykazují růst již třetím rokem po sobě, jejich úroveň stále zaostává za úrovní z období let 2009 – 2014 (roční průměr 19,6 mld. Kč). Obdobně jako v předchozím roce byly kapitálové výdaje financovány téměř plně z vlastních zdrojů hlavního města, neboť přijaté investiční transfery se na kapitálových výdajích podílely pouze ve výši 3,1 % (v roce 2017 ve výši 3,3 %). V předchozích letech 2015 – 2016 byl podíl přijatých transferů na kapitálových výdajích násobně vyšší (16,2 % – 17,5 %).

Z hlediska odvětvové struktury kapitálových výdajů směřovala v roce 2018 jejich největší část do odvětví: bydlení, komunální služby a územní rozvoj (3,8 mld. Kč), doprava (3,5 mld. Kč), vzdělávání a školské služby (3,1 mld. Kč) a vodní hospodářství (2,5 mld. Kč).

Hlavní město vykázalo přebytek hospodaření 6,7 mld. Kč. Hospodaření s přebytkem pokračuje již sedmým rokem po sobě, přičemž zejména v posledních čtyřech letech dosahuje kladné saldo relativně vysokých hodnot. To se promítá i v postupném nárůstu stavu finančních prostředků na bankovních účtech. Ke konci roku 2018 dosáhl stav finančních prostředků na bankovních účtech hlavního města (bez příspěvkových organizací) 40,0 mld. Kč, což představovalo meziroční nárůst o 4,9 mld. Kč.

Trend snižování zadluženosti, který je patrný od roku 2014, pokračoval i v roce 2018. Město snížilo své dlouhodobé závazky o 0,8 mld. Kč (úhrady příslušných částí jistin úvěrů od EIB) a jeho zadluženost se snížila na 21,0 mld. Kč. Naposledy město přijalo cizí návratné zdroje v roce 2013 (emise komunálních dluhopisů a úvěr od EIB).

Hlavní město je zřizovatelem celkem 753 příspěvkových organizací (z toho zřizovatelem 249 organizací je Magistrát hlavního města a zřizovateli 504 organizací jsou jednotlivé městské části). Z hlediska odvětvového zaměření příspěvkových organizací jich nejvíce (celkem 633) spadá do oblasti školství.

Koncesní smlouvy

Některé obce a města mají uzavřeny koncesní smlouvy o provozování a správě některých zařízení ve vlastnictví obce (dle zákona č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení). Pro zjištění výše závazků, které pro obce z těchto smluv ve sledovaném roce vyplývají, předkládají obce v rámci podkladů pro zpracování státního závěrečného účtu také údaje o závazcích vyplývajících z uzavřených koncesních smluv.

Z hodnotících zpráv zaslanych kraji vyplývá, že v loňském roce probíhalo plnění celkem 248 koncesních smluv uzavřených obcemi a městy. Výše ročních finančních závazků u jednotlivých smluv je velmi rozdílná (od desítek tisíc až po desítky milionů), část smluv neobsahuje pro obce či města žádné finanční závazky.

Zhruba tři čtvrtiny z celkového počtu uzavřených smluv má jako předmět koncesní smlouvy uvedeno „provozování vodohospodářské infrastruktury“ (tj. provozování vodovodu a zásobování pitnou vodou, provozování kanalizace a ČOV). Zbývající část smluv má potom různý předmět koncesní smlouvy, jako například: zajištění dodávek tepla a teplé vody, provozování víceúčelového hřiště, provozování sportovního areálu, provozování domova pro seniory, provozování ozdravného centra.

Příspěvkové organizace zřizované obcemi

Ke konci uplynulého roku bylo evidováno celkem 8 321 příspěvkových organizací, jejichž zřizovateli byly obce včetně hl. m. Prahy a jejich městských částí (meziročně se jejich počet zvýšil o 4 organizace). Z údajů o výsledcích hospodaření příspěvkových organizací vyplývá, že 648 organizací ukončilo své hospodaření s účetní ztrátou, tj. 7,8 % z jejich celkového počtu (v roce 2017 činil podíl organizací hospodařících se ztrátou 7,3 %).

Z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti příspěvkových organizací působilo zhruba 86,1 % příspěvkových organizací v oblasti vzdělávání (předškolní zařízení, základní školy, školní stravování a základní umělecké školy). V oblasti kultury působilo přibližně 5,6 % z celkového počtu příspěvkových organizací (zde se jedná především o zařízení pro zájmovou činnost v kultuře, knihovnické činnosti a činnost muzeí a galerií). V oblasti sociálních věcí působilo zhruba 3,9 % příspěvkových organizací (domovy pro seniory a domovy pro osoby se zdravotním postižením, centra sociálních služeb, zajišťování osobní asistence a pečovatelské služby a sociální poradenství). Větší počty příspěvkových organizací působily dále i v oblasti rekreačních a sportovních služeb, rozvoje bydlení, odstraňování odpadů. Odvětvová struktura příspěvkových organizací zůstává stejně jako v případě krajů dlouhodobě stabilní.

Dobrovolné svazky obcí

DSO představují specifickou a nejčastější formu spolupráce mezi obcemi. Vznikají za účelem prosazování společných zájmů členských obcí, zajišťování rozvoje jejich infrastruktury, případně provozování některých společných činností (například v oblasti vodního hospodářství, ochrany životního prostředí, bydlení a územního rozvoje, sociálních služeb). Jednotlivé DSO jsou právníckými osobami, sestavují rozpočet a hospodaří s majetkem, který členské obce vkládají do svazku a s majetkem, který získaly vlastní činností.

V návrhu státního rozpočtu nebývají rozpočtovány žádné transfery přímo pro DSO. Tato skutečnost je způsobena tím, že neexistuje žádný dotační titul, který by byl určen výhradně pro DSO. Dotační tituly, které jsou určeny jak pro obce, tak pro DSO, bývají v návrhu státního rozpočtu zahrnuty jako dotace pro obce a jako o dotacích pro DSO je o nich účtováno až v průběhu rozpočtového roku při jejich uvolňování.

V loňském roce působilo na území republiky celkem 721 DSO, jejich počet se meziročně snížil o 1 DSO (v roce 2018 ukončilo činnost 8 DSO a naopak nově vzniklo 7 DSO).

DSO hospodařily v loňském roce s příjmy ve výši 3,8 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 0,4 mld. Kč. Přesto celková výše příjmů DSO stejně jako v předchozích dvou letech značně zaostávala za úrovní dosahovanou v období let 2010 – 2015 (průměrná roční výše příjmů činila 5,8 mld. Kč). Důvodem byl nižší objem přijatých transferů, které představují základní zdroj financování činnosti DSO. Jejich celková výše činila 2,4 mld. Kč, zatímco v letech 2010 - 2015 to bylo průměrně ročně 4,7 mld. Kč. Pokles souvisí především s přechodem na nové programové období pro čerpání prostředků z fondů EU a projevuje se proto zejména v části přijatých investičních transferů.

Vlastní příjmy DSO byly vykázány ve výši 1,4 mld. Kč (nárůst o 0,2 mld. Kč). Tvořily je v zásadě pouze nedaňové příjmy (z toho: příjmy z pronájmu majetku 0,8 mld. Kč, příjmy z vlastní činnosti 0,3 mld. Kč).

Výdaje DSO činily 3,4 mld. Kč, meziročně byly vyšší o 0,6 mld. Kč. Běžné výdaje činily 1,5 mld. Kč (o 0,1 mld. Kč více) a kapitálové výdaje 1,9 mld. Kč (o 0,5 mld. Kč více).

Z hlediska odvětvové struktury směřovala největší část výdajů, stejně jako v předchozích letech, do odvětví vodního hospodářství. Jejich objem dosáhl 2,1 mld. Kč, z toho kapitálové výdaje činily 1,6 mld. Kč.

Hospodaření DSO skončilo s přebytkem 0,4 mld. Kč (v roce 2017 činil přebytek 0,6 mld. Kč).

Z hlediska zaměření činnosti působí největší počet DSO v odvětví bydlení, komunální služby a územní rozvoj. Dále pak v odvětvích: vodní hospodářství (předmětem činnosti je především zajišťování zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod a správa ve vodním hospodářství) a ochrana životního prostředí (zde se jedná zejména o zajišťování sběru a svozu komunálních odpadů a nebezpečných odpadů, využívání a zneškodňování odpadů, péči o vzhled obce a veřejnou zeleň, činnosti k ochraně půdy a krajiny).

4. Hospodaření Regionálních rad regionů soudržnosti

Ukončení programového období 2007-2013 znamenalo změnu úlohy a tím i rozpočtového hospodaření regionálních rad. Od poloviny roku 2016 (tj. termín, do kdy bylo možné proplácet poslední projekty realizované v rámci regionálních operačních programů) spočívá úloha regionálních rad především v kontrole projektů po období udržitelnosti a provádění činností spojených s postupným ukončováním jednotlivých regionálních operačních programů (proces ukončování regionálních programů znamená současně i postupný pokles počtu pracovníků regionálních rad).

Tabulka č. 10: Bilance příjmů a výdajů regionálních rad regionů soudržnosti (v mil. Kč)

Ukazatel	skutečnost k 31.12.2017	rozpočet 2018		skutečnost k 31.12.2018	% plnění rozp.	Index 2018/ 2017
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové příjmy	142,5	108,8	108,8	143,9	132,3	101,0
Kapitálové příjmy	0,5	1,0	1,0	1,1	110,0	220,0
Přijaté transfery	152,5	19,8	306,1	283,4	92,6	185,8
z toho:						
- ze státního rozpočtu	136,4		286,3	262,7	91,8	192,6
- z rozpočtu krajů	16,1	19,8	19,8	20,7	104,5	128,6
Příjmy celkem	295,5	129,6	415,9	428,4	103,0	145,0
Běžné výdaje	481,3	129,6	367,9	335,1	91,1	69,6
Kapitálové výdaje	43,7		48,0	49,9	104,0	114,2
Výdaje celkem	525,0	129,6	415,9	385,0	92,6	73,3
Saldo příjmů a výdajů	-229,5	0,0	0,0	43,4		

Pro rok 2018 byly, obdobně jako v předchozím roce, rozpočtovány jak ve státním rozpočtu, v kapitole Ministerstva pro místní rozvoj, tak v rozpočtech jednotlivých krajů, již jen prostředky na financování provozu a činnosti regionálních rad, případně na doplacení dotací příjemcům z důvodů ukončení některých sporů z veřejnoprávních smluv z předchozího programového období. Celkový objem příjmů regionálních rad byl předpokládán ve výši 0,4 mld. Kč (z toho transfery z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj 0,3 mld. Kč a nedaňové příjmy ve výši 0,1 mld. Kč). Výdaje regionálních rad byly rozpočtovány ve výši 0,4 mld. Kč, tzn. vyrovnané hospodaření.

Výsledky hospodaření regionálních rad v zásadě naplnily předpoklady rozpočtu. **Celkové příjmy** regionálních rad dosáhly **0,4 mld. Kč**; z toho 0,1 mld. Kč činily nedaňové příjmy (přijaté sankční platby a přijaté vratky transferů) a 0,3 mld. Kč transfery z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj. Příjmy z rozpočtů krajů dosáhly 21,0 mil. Kč.

Výdaje regionálních rad činily **0,4 mld. Kč**. Z toho zhruba 0,2 mld. Kč tvořily výdaje na vlastní činnost regionálních rad (výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně souvisejícího pojistného činily 130,0 mil. Kč, výdaje na nákup služeb 36,1 mil. Kč). Zbývající část výdajů tvořily především vratky transferů poskytnutých z veřejných rozpočtů ústřední úrovně, výdaje z finančního vypořádání minulých let mezi regionálními radami a ostatními územními rozpočty a také výdaje na doplacení dotací některým příjemcům v návaznosti na ukončení sporů z veřejnoprávních smluv a soudních řízení.

Regionální rady ukončily své hospodaření s mírnou převahou příjmů nad výdaji (saldo 43,0 mil. Kč), lze ho hodnotit jako vyrovnané.

V programovém období 2014 – 2020 mají kraje a obce možnost čerpat prostředky na projekty spolufinancované z fondů EU především prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu, který navazuje na sedm regionálních operačních programů a částečně na Integrovaný operační program z předchozího programového období. Prioritou IROP je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. Řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj. Hlavní město Praha má možnost čerpat finanční prostředky z operačního programu Praha - pól růstu ČR, jehož řídicím orgánem je Magistrát hlavního města.

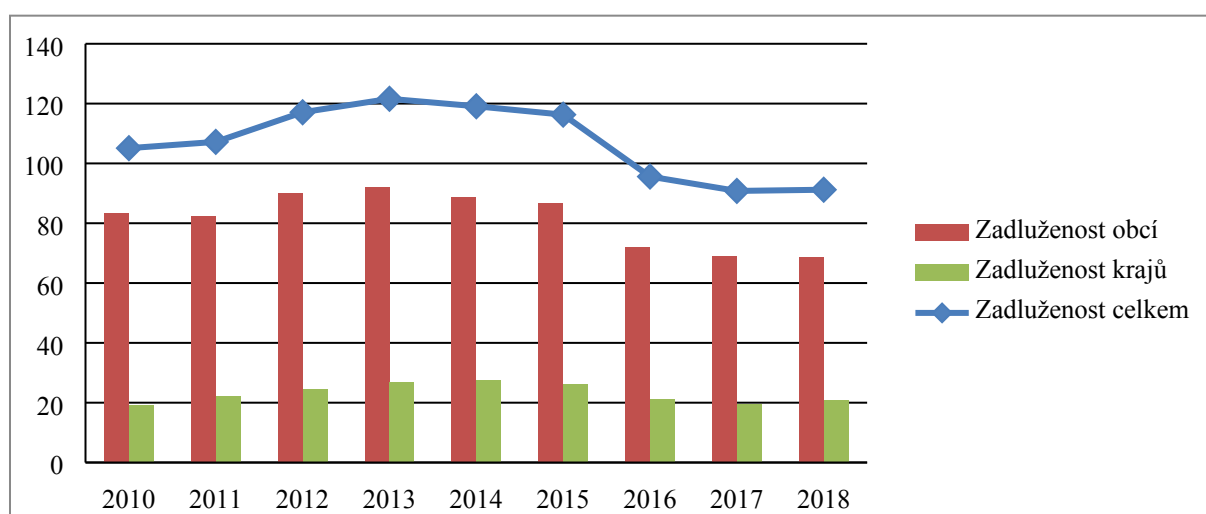
Z výsledků za rok 2018 vyplývá, že využití prostředků v rámci nového programového období se proti předchozímu roku zvýšilo. Z kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj přijaly obce, DSO a kraje v rámci Integrovaného regionálního operačního programu celkem 10,6 mld. Kč (v roce 2017 to bylo 2,0 mld. Kč) a hlavní město Praha v rámci Operačního programu Praha - pól růstu získalo prostředky ve zhruba stejné výši jako v roce 2017, tj. 0,5 mld. Kč.

5. Vývoj zadluženosti

Územní rozpočty celkem vykázaly ke konci roku 2018 zadluženost⁶ ve výši **91,2 mld. Kč**, což je o 0,4 % (o 0,4 mld. Kč) více než v roce předchozím. Znamená to zastavení dosavadního trendu meziročního poklesu zadluženosti, dluh územních rozpočtů v roce 2018 však stále zůstává o čtvrtinu nižší nežli v roce 2013.

Zadluženost vzrostla pouze na úrovni rozpočtů krajů, obce a dobrovolné svazky obcí svůj dluh mírně snížily. Regionální rady regionů soudržnosti dlouhodobě hospodaří bez dluhů.

Graf č. 6: Vývoj zadluženosti obcí a krajů (v mld. Kč)

Obce (vč. jimi zřizovaných příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2018 celkový dluh⁷ ve výši **68,6 mld. Kč**. Proti předchozímu roku se jedná o pokles o 0,6 %, přičemž v absolutním vyjádření se dluh snížil o 0,4 mld. Kč.

V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, emitované komunální dluhopisy, přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy, vč. půjček ze státních fondů.

Tabulka č. 11: Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR v letech 2010–2018 (v mld. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Úvěry	59,9	60,9	68,3	68,8	67,7	66,1	51,5	49,5	49,4
Komunální dluhopisy	15,8	14,0	13,8	15,0	11,8	10,7	10,7	10,4	10,1
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	7,6	7,5	7,9	8,4	9,4	10,1	9,7	9,1	9,1
Celkem	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6

Ve struktuře dluhu obcí mají dlouhodobě největší váhu úvěry, jejichž podíl ke konci roku 2018 činil 72,0 %, podíl emitovaných komunálních dluhopisů činil 14,7 % a zbývající část

⁶ Do údajů o zadluženosti jsou od 1. 1. 2010 zahrnovány stavy na syntetických účtech 281, 282, 283, 289, 322, 326, 362, 451, 452, 453, 456, 457 a 459.

⁷ Čerpáno z dat přijatých do CSÚIS dne 5. 3. 2019. V údajích nejsou zahrnuty 2 obce, jejichž výkaz nebyl do CSÚIS předán.

dluhu obcí (13,3 %) tvořily přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy. Ve srovnání s rokem 2017 se dluh mírně snížil na položce úvěrů (o 0,1 mld. Kč) a na položce komunálních dluhopisů (o 0,3 mld. Kč), na položce přijatých návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů se stav nezměnil.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly podobně jako v minulých letech směřovány zejména na rekonstrukce a výstavbu technické infrastruktury, na předfinancování investičních projektů spolufinancovaných z fondů EU a na regeneraci a výstavbu bytového fondu. Obce tyto prostředky rovněž použily na rekonstrukce školských zařízení, sportovních areálů a jiné občanské vybavenosti. Tyto úvěry se vyznačují relativně nízkým úročením a velmi dlouhou dobou splatnosti.

Vedoucí postavení v poskytování úvěrů si stále udržují Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s. a Československá obchodní banka, a.s. V poskytování úvěrů a půjček jsou aktivní i další právnické a fyzické osoby, včetně obcí. Zhruba pro polovinu poskytnutých úvěrů a půjček jejich poskytovatelé nevyžadovali ručení. Pokud bylo ručení vyžadováno, nejčastěji šlo o ručení směnkou, majetkem obce nebo budoucími příjmy rozpočtu obce.

Dluh z titulu vydaných **komunálních dluhopisů** vykazovalo ke konci roku 2018 pouze hlavní město Praha (ve výši 10,1 mld. Kč).

Obce také na své účty přijaly **půjčky** z rozpočtu Státního fondu životního prostředí ve výši 178,1 mil. Kč (jednalo se o Operační program životní prostředí) a z kapitoly Všeobecné pokladní správy ve výši 25,9 mil. Kč.

V roce 2018 vykázalo zadluženost 3 198 obcí z celkového počtu 6 254 obcí, což je více než polovina (51,1 %) obcí. Počet obcí, které vykázaly v posledních letech zadluženost, zůstává v zásadě stabilizovaný, meziročně došlo k poklesu o 64 obcí.

Bez zahrnutí čtyř největších měst (tj. hl. m. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň) činí zadluženost ostatních obcí celkem 38,9 mld. Kč. U obcí bez těchto největších měst došlo k meziročnímu nárůstu celkové zadluženosti o 1,0 mld. Kč.

Tabulka č. 12: Vývoj podílu zadluženosti hl. m. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně na celkové zadluženosti obcí v letech 2010–2018 (v mld. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zadluženost obcí celkem	83,3	82,4	90,0	92,2	88,9	86,9	71,9	69,0	68,6
v tom									
obce bez 4 největších měst	43,2	44,0	44,5	43,0	43,6	43,1	38,6	37,9	38,9
zadluženost 4 největších měst	40,1	38,4	45,5	49,2	45,3	43,8	33,3	31,1	29,7
% podíl 4 největších měst na celkové zadluženosti	48,1	46,6	50,6	53,4	51,0	50,4	46,3	45,1	43,3

Celková výše dluhu hl. m. Prahy (včetně příspěvkových organizací magistrátu a příspěvkových organizací městských částí) dosáhla 21,1 mld. Kč. Podíl zadluženosti hl. m. Prahy na celkové zadluženosti obcí činil 30,8 %.

Zadluženost příspěvkových organizací zřízených obcemi (včetně organizací zřízených městskými částmi hlavního města Prahy) dosáhla ke konci roku 2018 výše **0,8 mld. Kč**. Z celkového počtu 8 321 organizací vykazovalo dluh 387 organizací, tj. 4,7 %. V rámci zadlužených obecních příspěvkových organizací jich z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti působilo nejvíce v oblasti nižšího sekundárního a preprimárního vzdělávání.

Dobrovolné svazky obcí vykázaly dluh ve výši **1,8 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč méně než předchozí rok. Dobrovolné svazky obcí využívají získané prostředky především na rozvoj a

obnovu místní infrastruktury (vodovody a kanalizace), odpadové hospodářství a na projekty zvyšující atraktivitu jejich území.

Kraje (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2018 dluh v celkové výši **20,8 mld. Kč**. Meziročně hodnota dluhu vzrostla o 1,1 mld. Kč (o 5,6 %). Na položce úvěrů byl vykázán meziroční nárůst dluhu o 0,1 mld. Kč; podíl úvěrů na celkové zadluženosti krajů dosáhl 80,8 %. Kraje ani v roce 2018 neemitovaly komunální dluhopisy.

Tabulka č. 13: Souhrnné údaje o zadluženosti krajů ČR v letech 2010–2018 (v mld. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Úvěry	16,6	19,6	22,2	23,5	24,4	24,3	18,6	16,7	16,8
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	2,5	2,7	2,3	3,3	3,2	2,1	2,7	3,0	4,0
Celkem	19,1	22,3	24,5	26,8	27,6	26,4	21,3	19,7	20,8

Zadluženost příspěvkových organizací zřízených kraji (z 1 857 organizací vykazuje dluh 304 organizací, tj. 16,4 %) dosáhla ke konci roku 2018 výše **3,5 mld. Kč**. V rámci zadlužených krajských příspěvkových organizací působilo z hlediska odvětvového členění hlavní činnosti nejvíce organizací v oblasti vyššího sekundárního vzdělávání.

Z hlediska **porovnání výše celkového dluhu územních rozpočtů ke stavu finančních prostředků na bankovních účtech** nedošlo ve srovnání s předchozími lety k výraznější změně a zůstatky finančních prostředků na bankovních účtech nadále výrazně převyšují celkový dluh územních rozpočtů.

Tabulka č. 14: Stavy na účtech a stav zadluženosti územních rozpočtů v letech 2010–2018 (v mld. Kč)

Ukazatel	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stav na účtech celkem	110,7	113,5	127,8	143,7	157,8	163,6	216,6	253,7	264,2
Zadluženost celkem	105,1	107,2	117,1	121,6	119,1	116,3	95,6	90,8	91,2
Rozdíl	5,6	6,3	107,0	22,1	38,7	47,3	121,0	162,9	173,0

Ke konci roku 2018 stav finančních prostředků na bankovních účtech převýšil hodnotu celkového dluhu územních rozpočtů **o 173,0 mld. Kč**, tj. téměř trojnásobně (2,9 krát).

Graf č. 7: Vývoj zadluženosti a stavu finančních prostředků na bankovních účtech za územní rozpočty celkem včetně příspěvkových organizací (v mld. Kč)

